

Naša anketa

Dňa 1. marca ruský prezident V. Putin oboznámil svet s novou, pre Západ zatiaľ s kvalitatívne nedosiahnuteľnou úrovňou zbraní. Nikto doposiaľ ani len nenaznačil, že by to bol fake! A Pentagon, vojenská autorita „najvýnimočnejšieho štátu“ sveta, zmĺkol úplne. Prečo asi?

Rudolf Kadlec, tajomník ZO SZPB, Galanta: – Tá úroveň ruských zbraní Američanov zaskočila. Američania vyrábajú zbrane na predaj a asi nepodporujú dostatočne vývoj nových zbraní.

Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB, Trnava: – Zvyšovanie zbrojenia je cesta do pekla.

Porovnajme si kto dáva koľko na obranu, či agresiu?! Je normálne byť pripravený brániť svoju nezávislosť a územnú celistvosť. Keby to ešte väčšina politikov a novinárov pochopila a obrancu nezamieňali za agresora?! Objektívna história to jednoznačne definuje. Žiaľ, niektorí politici sú stále nepoučiteľní. Bežný človek je pre nich nič.

Anna Zabáková, tajomníčka ObIV SZPB, Nitra: – To je ticho pred búrkou! Vyrázilo im to dych! Ale nebojte sa, oni to nepreglgnú! To už len bude zbrojenia! Veď predsa „Pentagon musí byť najsilnejší,“ keď má pred sebou takú hrozbu!

Ján Karvaš, člen ZO SZPB, Žiar nad Hronom: – Pozrel som si vystúpenie ruského prezidenta V. Putina na internete a som presvedčený, že to, čo hovoril, nie je fake. Potvrzuje to aj dnešná správa o úspešnej skúške hyperzvukovej strely „Kinžal“ v Rusku.

Neprekvapuje ma, že Pentagon mlčí. Muselo to byť pre nich veľké prekvapenie. Dlhé obdobie podceňovali Rusov a ruskú techniku, ich vedu aj výskum. Tak sa im to teraz vypomstilo a bude dlhšie trvať, kým sa spamätajú a zaujmú k tomu stanovisko. Sám som zvedavý, aké bude? Bude to seriózne alebo štvavé?

Pavol Čuma, tajomník ObIV SZPB, Vranov nad Topľou: – Odpoveď je v podstate celkom jednoduchá. Všetky konštatovania NATO o protivzdušnej obrane štátov NATO sú len prázdne slová. Po vyhlásení ruského prezidenta V. Putina sú tieto protiraketové dáždnyky absolútne nepotrebné. Nové ruské rakety dosiahnu USA behom pár minút, tak sa pýtam, za koľko budú nad územím Rumunska či Poľska, kde sa stavajú základe USA?

Perlička

List od Alberta Einsteina

Prešlo takmer 80 rokov, kým ho objavili. Konkrétne ide o ďalší zo série listov Alberta Einsteina, ktorý rozhodne nie je listom plným fyzikálnych poznámok, ale dojímavých slov vďaky a uznania.

Známy vedec sa počas druhej svetovej vojny aktívne podieľal na záchrane prenasledovaných Židov, ktorí unikali z nacistického Nemecka. Ľuďom, ktorí utečencom pomáhali tiež, posielal ďakovné listy.

Historici doteraz vedeli len o dvoch, ale 10. júna 1939 odoslal Einstein určite ešte jeden. Adresátom bol David Finck. Ten bol v tých časoch bohatým finančníkom v New Yorku a sponzoroval úniky prenasledovaných, aby sa dostali do USA a unikli smrti v plynových komorách. Einstein sa o Finckovi dozvedel a poslal mu správu, v ktorej mu ďakuje za solidaritu.

Treba dodať, že tí dvaja sa nikdy nestretli. Poctený Finck si list odložil do bezpečnostnej schránky, v ktorej bol uložený vyše 50 rokov, kým ho neobjavila Finckova dcéra Enid Bronsteinová. Tá sa rozhodla venovať list Americkému múzeu holokaustu. Uvedomuje si, že ak by ho vydražila, získala by zaň naozaj nemalú sumu, ale ona sa rozhodla zachovať ho pre budúce generácie. Chce ním ukázať, že aj ten najmenší skutok, ktorý človek urobí, môže veľmi veľa znamenať. A. Mikundová, zdroj: wgnv.com

Ešte raz k MDŽ

Oblasťný výbor SZPB v Žiari nad Hronom už tradične pozýva svoje funkcionárky a členky z okresov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom – na posedenie z príležitosti Medzinárodného dňa žien.

Aj tento rok ich na spoločenské posedenie prišlo 40. Zúčastnila sa ho aj prednostka Okresného úradu v Žiari nad Hronom Andrea Žiaková a podpredseda okresnej organizácie SMER – SD Ľubomír Meliš, ktorí sa spoločne s predsedom oblasťného výboru SZPB Jaroslavom Bulkom poďakovali prítomným ženám za ich prácu pre SZPB, pre spoločnosť a aj pre ich rodiny. Spoločne im odovzdali kvietky a malé darčeky.

Potom sa prihovril predseda ZO

SZPB v Žiari nad Hronom Ľ. Jančo, ktorý vyzdvihol význam MDŽ v dnešnom svete a v závere povedal niekoľko slov o podobenstve ženy: Už starí grécki bohovia, neskoršie to pripisovali k svojmu aj kresťania, tvrdili, že pri zrode ženy sa spojila oblasť mesiaca, chvenie trávy, štihlость prútia, vôňa kvetov, prítulnosť a veselost' snečného lúča, slzy rosy, jemnosť páperia, plachost' vtáčaťa, sladkosť medu, hrkúťanie hrdličky, ale aj márnivosť páva.

Je veľa prirovnání žien v histórii ľudstva. Tie hovoria, že ste pracovité, kamarátske, starostlivé, trpezlivé, obetavé, láskavé, milujúce, odpúšťajúce, oddané, ale niekedy kárajúce, sem – tam hašterivé, ale aj tak krásne.

Želáme vám, aby ste boli predovšetkým zdravé, hrdé na to, že ste ženy, matky, babičky, niektoré aj prababičky. Nech poznáte len krajšiu stránku života, aby vaše oči nemuseli plakať, aby vaše dlane rozdávali lásku a teplo života. To všetko vám prajeme, my, muži.

Po dobrom obede sa navodila neformálna beseda, v ktorej prítomné ženy diskutovali o situácii vo svete a doma.

-U-

V Čakajovciach zničili sochu Tisa

Neznámi páchatelia zničili v noci zo 7. na 8. marca jediná sochu Jozefa Tisa na Slovensku. Tá sa nachádzala v Panteóne slovenských dejateľov v obci Čakajovce pri Nitre. Všetky tamojšie sochy, okrem iných aj Ľudovíta Štúra, Milana Rastislava Štefánika či Andreja Hlinku, pred rokmi vytvoril miestny ľudový umelec Štefan Lahučký.

Páchatelia sochu rozrezali na dve časti a jej spodnú časť poliali červenou farbou. Miestni obyvatelia zo zni-

čenia sochy podozrievajú pseudoumelcov Ľuboša Lorenza a Petra Kalmusa, známych podobnými činmi v rôznych častiach Slovenska.

Za minuloročné poškodenie pamätníka padlých vojakov Červenej armády v Košiciach, ktorí v roku 1945 oslobodzovali Slovensko, skončil Ľuboš Lorenz v kolúznej väzbe. Z nej ho po niekoľkých dňoch prepustili, obvinenie však nezrušili. Obidvoch „aktivistov“ otvorene podporuje prezident Andrej Kiska. HSP, 10. 3. 2018, napalete.sk (výtahok)

Ako dokázali Hitlerovu smrť?

Americký profesor, ktorý v 2000-och rokoch navštívil Ústredný archív FSB RF, aby študoval materiály spojené so smrťou Hitlera, dokázal jeho samovraždu s pomocou dovtedy neznámej röntgenovej snímky fúhrerovej čeluste. Tá sa našla v archíve špeciálnych služieb USA.

Pri príležitosti Dňa pracovníkov archívov RF (10. 3.)

o tom informoval člen Ruskej akadémie vied Vasilij Christoforov.

K návšteve amerického profesora „s výložkami“ povedal, že ten po porovnaní snímok povedal, že všetko sedí. „Ak by výsledok nesedel, myslím, že by nastal rozruch. Lenže on odišiel a informácia o jeho návšteve sa už nikde nespomínala,“ povedal Christoforov. Podľa ria.ru, 10. 3. 2018

Putin o úspešných testoch najnovšej strategickej výzbroje

Skúšky najnovších ruských strategických zbraní prebehli úspešne, povedal ruský prezident V. Putin v rozhovore s novinárkou NBC Megyn Kelly.

Kelly sa opýtala, či nie je predvedená výzbroj len počítačovou grafikou, píše RIA Novosti.

„Veľmi dobre (sa ukázala počas testov),“ potvrdil Putin. Poznamenal, že „každý systém výzbroje, o ktorom sa dnes hovorilo, hravo prebieha a obchádza celý systém protiraketovej obrany“. Oznamoval, že niektoré systémy ešte „potrebujú jemné doladenie a dopracovanie“, no „iné sú už dodané vojskám a zaradené do bojovej pohotovosti“.

Na otázku, či Rusko už naozaj má medzikontinentálne balistické rakety s atómovými

agregátmi, ktoré úspešne prešli testami, Putin povedal: „Všetky prešli (testami) úspešne. Každý z týchto systémov je však v rôznom stupni pripravenosti. Jeden je už v bojovej pohotovosti vo vojskách.“

Putin povedal, že v súvislosti s existenciou najnovšej ruskej výzbroje, boli peniaze amerických daňových poplatníkov „vyhodnené do vzduchu“. Rusko vraj USA navrhovalo spoločne konštruovať systém protiraketovej obrany, no Washington to odmietol.

Ďalej dostal ruský prezident otázku, či je jeho posolstvo federálnemu zhromaždeniu

„vyhlásením novej studenej vojny“? A či sa Rusko a USA pretekajú v zbrojení?

Putin na to odpovedal, že ľudia, ktorí hovoria o „novej studenej vojne“, sa nezaoberajú analyzovaním, ale propagandou. Preteky v zbrojení medzi USA a Ruskom sa začali potom, ako Washington vystúpil zo zmluvy o PRO.

Putin povedal, že „veľké mocnosti sú povinné konsolidovať úsilie na obranu pred teroristami“ a nevytvárať „hrozby jeden pre druhého“.

Podľa vz.ru, 2. 3. 2018

Kurt Volker si mylí príčinu a následok

Predstavitel' Luganskej ľudovej republiky v politickej podskupine Rodion Mirošnik sa nazdáva, že špeciálny predstaviteľ USA pre Ukrajinu Kurt Volker si mylí príčinu a následok, keď navrhuje rozradiť republiky Donbasu.

„LJR a DER sú de facto jednou zo strán konfliktu a stranou vyjednávania, sú vybraté ako priamy prejav vôle obyvateľov Donbasu a reprezentujú ich záujmy. Keď Volker hovorí o nevyhnutnosti rozradenia republik,

mylí si príčinu a následok. A to z toho dôvodu, že USA mali voči štátnemu prevratu v Kyjeve úplne priamy vzťah a teda nemôžu ho kritizovať. Vznik republik sa stal reakciou obyvateľov Luganska a Donecka na

bezprávie, ktoré bolo spáchané v Kyjeve,“ vyhlásil Mirošnik pre RIA Novosti.

Začínať rozhovory o mierovom urovaní konfliktu treba začať nie z „rozradenia“, ale z naladenia dialógu s „tou mocou, ktorá existuje a ktorú podporuje obyvateľstvo“, myslí si predstaviteľ LJR.

Podľa ria.ru, 4. 3. 2018

Pentagon: Rusko bráni USA dominovať...

...vo vzduchu na Blízkom východe vďaka svojim protiraketovým komplexom, vyhlásil hlava Centrálného veliteľstva ozbrojených síl USA generál Joseph Votel senátnemu výboru pre ozbrojené sily. Dokazuje to aj jeho 45-stranová správa.

Najväčšími hrozbami pre USA sú podľa nej Irán, Rusko a Čína, osobitne dva posledné štáty môžu podkopať lídrovské pozície Washingtonu.

„Zvýšenie počtu ruských PLRK v regióne

ohrozuje naše možnosti dominovať vo vzdušnom priestore,“ hovorí sa v správe. Votel tiež poukázal na takmer kompletne zničenie Islamského štátu, no nespomenul pri tom úlohu Ruska. Namiesto toho vytiahol rad obvinení, napr. že Moskva v Sýrii akoby nahrievala konflikt. Votel tiež vyjadril nespokojnosť s ruským vplyvom v strednej Ázii, nakoľko pre „USA tým zostáva menej vojenských príležitostí“ a že to môže škodiť zabezpečeniu NATO v Afganistane.

-r-

Šéf CIA: USA vraj nájdu adekvátnu odpoveď

Nové ruské zbrane, o ktorých hovoril ruský prezident Vladimir Putin, nedajú americkým jastrabom pokojne spať. Portál ria.ru prináša informácie hlavy CIA Mike Pompea, ktorý pre televíziu Fox News uviedol, že USA nájdu ochranu pred novými ruskými zbraňami.

Pompeo tak jednoznačne dokázal, že Vladimir Putin neblufoval a supermoderné ruské zbrane skutočne existujú. Nepriamo

tiež priznal, že Rusi v ich vývoji Američanom utiekli, i keď, americká vojenská rozviedka má vraj prehľad o zbrojárskom progra-

me Ruska a ruských zbraňach. Experti hovoria o ruskom náskoku, ktorý budú Američania skracovať minimálne 5 rokov. Lenže Putin vo svojom posolstve hneď reagoval i na to, keď riekol, že Rusi za ten čas budú opäť o čosi vpredu.

V. Mikunda, s využitím HSP z 12. 3. 2018

Vrchný veliteľ NATO v Európe PORADIL (cha-cha-cha) Kyjevu nasadiť na Donbase „do hry“ Javeliny

Kyjevu postačuje množstvo Trumpovou administráciou dodaných mu protitankových rakiet Javelin, vyhlásil vrchný veliteľ síl NATO v Európe americký generál Curtis Scaparrotti.

„Z môjho pohľadu je najlepšou radou od vojaka – uviesť tieto systémy do hry (...) a pozrieť sa na to, čo máme robiť ďalej,“ prináša jeho slová RIA Novosti.

Prečo asi bojový americký generál odpovedal tak, ako odpovedal? Kvôli láske

k Ukrajine? Vôbec nie! Na Ukrajincoch sa môže vykašľať, ide mu o otestovanie Javelinov v skutočnom boji, ktorý sa na Donbase môže rozpútať. Potrebuje totiž vedieť, čo jeho Javeliny dokážu a čo proti nim nasadí Rusko? Musí si predsa overiť čo zmôžu Javeliny proti skutočnému protivníkovi – proti Rusku! A teda, či v boji s ním jeho Yankeovia prežijú alebo sa ocitnú na ruskom bitúnku.

Donbaské bojisko sa na úlohu zrkadla pravdy hodí ako vyšíť.

-r-

Čo píšú iní

Vo Lvove opäť pochodovali radikáli a neonacisti

V centre metropoly západnej Ukrajiny – vo Lvove sa konal fakt'ový pochod radikálov, nacionalistov a neonacistov, tento raz pri príležitosti výročia smrti veliteľ'a Ukrajinskej povstaleckej armády Romana Šucheviča, ktorý zahynul 5. marca r. 1950.

Stovky chlapov v polovojenských uniformách s fakt'ami v rukách prešli centrom mesta vykrikujúc heslá: „Pamätaj si, cudzinec, tu je pánom Ukrajinec“, „Kto sme my? My sme Ukrajinci. Čo chceme? Moc!“, „Naša zem – naši hrdinovia“, „Idey nácie proti degradácie“ a pod. Vpredu niesli transparent: „Mesto Lvov nie je pre poľských pánov“.

Jeden z organizátorov Svjatoslav Seryj pre miestnu televíziu povedal: „Toto heslo sme si nezvolili náhodne, chceli sme ukázať, že Lvov je banderovský a nik nám nebude rozkazovať, ktorých hrdinov máme oslavovať a ktorých nie.“

Po skončení akcie jej účastníci umiestnili pri budove radnice tzv. Stĺp hanby, na ktorý nalepili fotografie primátora Lvova Andreja Sadového a poslancov mestskej rady, ktorí odmietli podporiť iniciatívu, aby sa počas slávnostných podujatí na administratívnych budovách v meste umiestňovali červeno-čierne zástavy Ukrajinskej povstaleckej armády.

HSP, 7. 3. 2018 (výňatok)

V Charkove pamätník nacistom obľali červenou farbou

Išlo o pamätný znak nacistov z Ukrajinskej povstaleckej armády, pričom popísali a prefarbili ho na červeno-bielo už aj 18. 2. 2018.

Podľa regnum.ru, 5. 3. 2018

Gréci udreli na neonacistickú organizáciu

Protiteroristická jednotka gréckej polície zasiahla proti násilnej neonacistickej organizácii a zatkla piatich ľudí, ktorí údajne boli spojení so sériou podpaľáčskych útokov proti krajnej ľavici a migrantom.

Polícia uskutočnila prehliadky v ôsmich domoch v Aténach a ich okolí a v dvoch menších mestách. Zhabala pri tom Molotovove kokteily, 50 kilogramov výbušnín, brokovnice, nože, obušky, drogy a vlajky s krajne pravicovými symbolmi.

Piati zatknutí Gréci sú obvinení z príslušnosti k zločineckej organizácii, spáchania bombových a podpaľáčskych útokov a z porušenia legislatívy o zbraňach a vlastníctve výbušnín.

Predpokladá sa, že zatknutí sú členmi gréckej vetvy neonacistickej organizácie Combat 18, ktorá pôvodne vznikla vo Veľkej Británii. Číslica 18 v názve organizácie odkazuje na iniciály Adolfa Hitlera.

Podľa pravda.sk, 6. 3. 2018

Prvá žaloba za narušenie poľského zákona o holokauste

Mimovládna organizácia „Poľská liga proti ohováraniam“ podala žalobu na argentínske vydanie Pagina 12 kvôli pravdepodobnému porušeniu zákona o zodpovednosti za vyjadrenia o zodpovednosti Poliakov za holokaust, uvádza Reuters.

Predpokladaná žaloba proti Pagina 12, ak naozaj bola podaná, sa pravdepodobne stala prvým takýmto prípadom pri zákone o holokauste, píše TASS. Samotné argentínske médium však oznámilo, že oficiálne nebolo o žalobe informované a že sa o nej dozvedelo z médií.

„Poľská liga...“ tvrdí, že v decembri 2017 argentínske noviny „poškodili poľský národ“ tým, že uverejnili článok o židovskom pogrome v roku 1941 v mestečku Jedwabne, keď poľskí nacionalisti mali podľa rôznych zdrojov zabiť od 340 do 1 500 židov.

Vz.ru, 4. 3. 2018 (výňatok)

Psychologická operácia sýrskej vládnej armády

Sýrski špecialisti vytvorili dokumenty, ktoré keď budú mať pri sebe členovia bánd, ktorí sú rozhodnutí zložiť zbrane, bude sa na nich vzťahovať amnestia. Podobné aktivity sa už uskutočnili v Aleppe, kedy takúto možnosť využili desiatky teroristov, ktorí sa potom stiahli do Idlibu.

Vládne sily preto začali strieľať na pozície teroristov projektily červenej farby s uvedenými zárukami o amnestii. Podobný druh psychologických operácií sa uskutočňoval aj v čase 2. svetovej vojny, kedy sa Nemci snažili presvedčiť sovietskych vojakov, aby sa vzdali. Rovnaký postup používali potom aj sovietske vojská, ktoré zasypali nemecké línie v rokoch 1944 a 1945 podobnými dokumentmi o márnom odpore.

Psychologickou operáciou potvrdzuje legitímny prezident Bašár Asad svoje rozhodnutie 15/2016 o udelení amnestie všetkým členom protiasadovskej opozície, ktorí nemajú prsty vo vojnových zločinoch (nevraždili civilné obyvateľstvo a zajatých sýrskych vládných vojakov).

HSP, 4. 3. 2018, rusvesna.ru (výňatok)

(Pokračovanie na str. 4)

Trikrát s... ...Irenou Belohorskou, predsedníčku ÚŽS

Ešte koncom roka 2015 Únia žien Slovenska (združuje takmer 12 000 členiek v ôsmich krajských organizáciách) podpísala dohodu o spolupráci so SZPB. Konštatovali ste vtedy, že naše členské základne sú už vzájomne previazané a dohoda má rozšíriť a obohatiť plány oboch organizácií. Dará sa to naplňovať?

– Darí! Únia žien Slovenska, vrátane našich mestských a miestnych organizácií, aj na základe podpísanej dohody, v posledných dvoch rokoch prehĺbila konkrétnu spoluprácu so SZPB. V našich plánoch popri typicky ženských aktivitách sa vo väčšej miere začalo objavovať organizovanie spomienkových pietnych protifašistických podujatí, čo vnímame ako obohatenie činnosti. Vyjadrujeme

nimi úctu a vďaka tým, ktorí bojovali za oslobodenie Slovenska od fašistov a všetkým, ktorí v boji s fašizmom položili svoje životy.

Ktoré zo spoločných aktivít považujete za najúspešnejšie?

– V uplynulom roku sme si spoločne pripomenuli Deň víťazstva nad fašizmom na Slávine, Výročie SNP v B. Bystrici i Deň hrdinov KDO na Dukle, ako aj výročia oslobodenia mnohých našich miest a dedín.

Členky našej organizácie sa po celom Slovensku podieľajú na úprave hrobov a pamätníkov obetí 2. sv. vojny. Mnohé ženy sú členkami oboch našich organizácií.

Predseda SZPB Pavol Sečkář v súvislosti s dohodou

o spolupráci pripomenul, že v SZPB je už väčšina žien, ale „doposiaľ sme nič neposvätili tak, aby sme ženy dostali na úroveň, ktorá im patrí. Pričom v protifašistickom odboji vždy najviac trpeli a aj najviac sa obetovali, matky, priateľky...“

Akú úroveň postavenia asi mal predseda na mysli?

– Je to skôr otázka na predsedu SZPB, no ja sa domnievam, že asi ide o adekvátne zastúpenie vo zväzových orgánoch a funkciách. Nejde však o to, žeby ich SZPB ženám nedoprial, skôr ide o namotivovanie žien, aby sa o ne vôbec uchádzali.

O účasti a úlohe žien v protifašistickom odboji sme diskutovali aj širšie. Myslím, že tu panuje jednota názorov. K tejto téme by sme chceli tiež usporiadať konferenciu: „Úloha žien v protifašistickom odboji v 2. svetovej vojne“. Vyžiada si to ale trochu dlhšiu a hlbšiu prípravu a viac spoluorganizátorov.

– vič –

Tlačové vyjadrenie SZPB

Máme dôveru, že vražda novinára Kuciaka bude vyšetrená!

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov so znepokojením pozoruje politizáciu kriminálneho činu vraždy novinára a jeho priateľky a jej zneužitie na destabilizáciu demokracie a ústavného poriadku v SR.

Vražda Jána Kuciaka a jeho priateľky bol zločin, ktorý si zasluhuje najprísnejšie potrestanie páchatel'a/ov aj objednávateľa/ov vraždy. Všetci, ktorí sú úprimne za jej objektívne vyšetrenie, volajú po posilnení ministerstva vnútra a polície. A všetci tí, ktorí sú proti jej vyšetreniu, volajú po zavlečení spoločnosti na scestnú politiku a po nadvláde chaosu.

Obraciame sa na členov SZPB, na naše partnerské organizácie, na občanov Slovenska, aby sa nedali zneužiť a nenechali sa oklamať politizáciou trestného činu na destabilizáciu spoločnosti, demokracie a ústavného poriadku SR.

Sme presvedčení, že Polícia SR a Generálna prokuratúra SR vyšetrením tohto ohavného činu odhalia vraha obetí, ako aj objednávateľa tejto vraždy. Zo strany Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov majú na to plnú podporu.

V Bratislave, 5. 3. 2018

Predsedníctvo Ústrednej rady SZPB

Poliaci predávajú ponožky s Hitlerom

Poľská firma Nanushki, známa výrobou netradičných farebných ponožiek, sa nedávno prezentovala modelom a postavičkou nápadne sa podobajúcou na Adolfa Hitlera.

Produkt sa nazýva Hitler a v oficiálnom popise v internetovom obchode, ako aj na Instagrame, je pri ponožkách uvedené, že „vám urobí poriadok v šatníku.“ Na prvý pohľad zaujímavý a vtipný marketingový ťah sa však mnohým Poliakom nepáči.

V Poľsku nedávno zaviedli nový zákon, ktorý postihuje nesprávnu interpretáciu postavenia krajiny v 2. svetovej vojne. Zákonnodarcovia tak reagovali na nesúhlas Poliakov, ktorým sa nepáči, že nemecké koncentračné názory sú v médiách často označované za „poľské tábory smrti“ a pod. Táto legislatíva sa však dotýka aj iných oblastí a vraj by sa podľa nej dali uvaliť sankcie za ponožky s Hitlerom aj na spoločnosť Nanushki. Dôrazne sa proti týmto ponožkám ohradilo aj vedenie pamätníka a múzea Auschwitz-Birkenau, že „najväčší zločinec histórie je využívaný na marketingové účely“.

Spoločnosť Nanushki na kritiku verejnosti reagovala svojisky. Po niekoľkých dňoch bol model ponožiek, predávaný približne po 6 eur za pár, premenovaný z Adolfa na ponožky Patrick. S vysvetlením, že „Patrick bol kupec, finančník a filantrop, ktorý rozhodne nemal rád, keď sa hovorilo o jeho minulosti, hoci v hĺbke svojej duše túžil po okamihu, kedy bude všetko jednoduchšie“.

Spoločnosť teda bližšie nevysvetlila, na čo v popise naráža, no v konečnom dôsledku Hitlerove ponožky predáva ďalej, len pod iným názvom. Obrázky v internetovom obchode však stále nie sú premenované a deklarujú, že na ponožkách je naozaj Hitler.

HSP 5. 3. 2018 (výňatok)

Na začiatku marca nás navštívil predstaviteľ MUSUV z Ukrajiny Vladimír Bužan, ktorý priniesol predsedovi SZPB Pavlovi Sečkářovi, tajomníkovi Viliamovi Longauerovi a podpredsedovi ústrednej rady SZPB Norbertovi Lackovi ukrajinské vyznamenanie – zlatý kríž „za hrdinské práce a za spoluprácu s charkovským slobožanským kozáckym plukom Ivana Sirka, za vernosť prísaha i pravoslávnej viere“.

– r –

P. C. Roberts: Prežije ľudstvo šialenstvo Washingtonu?

Stephen Lendman súhlasí s mojím názorom, že vražední kriminálni vo Washingtone ženú ľudstvo do záhuby. A v dôsledku tzv. riadených vysvetlení, ktoré sa ako jediné dostávajú do uší ľuďom v západných krajinách, si väčšina z nich narastajúce nebezpečenstvo neuvedomuje.

Na adresu Ruska a Sýrie padlo v ostatných dňoch toľko extrémnych a vážnych hrozieb, že sa už zdá, že Rusi už toho majú akurát dost. Ruský minister zahraničia informoval britskú premiérku, že „vedúca nukleárna mocnosť sa nepodvolí 24-hodinovému ultimátu“. A pokračoval potom s tým, že tzv. „otrávenie Skripaľa“ je „kolosálnou medzinárodnou provokáciou“ a „ďalším pochybným pokusom britských úradov diskreditovať Rusko“.

Mocné Rusko upozornilo impotentnú Britániu na toto:

„Akákoľvek hrozba použitia trestného opatrenia proti Rusku sa stretne s odpoveďou. To by si Británia mala uvedomiť.“

Pokiaľ ide o washingtonskú hrozbu napadnúť sýrske armádne sily, povedal Lavrov toto:

„Ak sa tento úder uskutoční, dôsledky budú veľmi vážne.“

Zdá sa, že vec sa má teraz tak, že Washington, znepokojený svojou nižšou vojenskou kapacitou – ak je porovnávaná s ruskou – rozhodol sa zaútočiť ešte predtým, ako budú nové ruské zbrane rozmiestnené do všetkých palebných postavení. Takže skutočným zmyslom jeho hrozieb, založených na falošných obvineniach, je pripraviť Púdi na Západe na vojnu.

V priebehu 25 rokov, ktoré som strávil vo Washingtone, tu ešte existovala inteligencia a mravnosť. Ale dnes tu už nie je ani jedno, ani druhé a preto s dôverou môžeme očakávať len to najhoršie.

Podľa parlamentnílisty.cz, 15. 3. 2018

Svet: hlavní exportéři zbraní

Podľa Štokholmského inštitútu na štúdium mieru (SIPRI) boli v rokoch 2013–2017 hlavným svetovým vývozcom zbraní USA. Patrí im 34-percentný podiel svetového obchodu so zbraňami.

Podiel Ruska, ktoré je na druhom mieste, činil v tomto období 22 %, čo je zníženie v porovnaní s predchádzajúcimi piatimi rokmi o 7,1-percenta.

Prvá päťica štátov, kam patrí aj Čína, Francúzsko (rast predajov) a Nemecko (pokles predajov), má obsadený 74-percentný podiel obchodu so zbraňami.

Najviac zbraní na svete nakupuje India – 12 % zo svetového objemu (z toho 62 % od Rusov), na druhom mieste je Saudská Arábia – 10 % a na treťom mieste je Egypt – 4,5 %.

Dodávky zbraní na Blízky východ narástli o 103 %.

– r –

Seba už nie, a nás USA dokážu ubrániť?

Jakov Kedmi: V posolstve ruského prezidenta sú dva základné momenty. Vojský a nevojský. Pričom nevojské posolstvo je pre Západ rovnako strašné, ako vojenské.

Ukazuje sa, že Rusko po hospodárskom rozvrate, ktorý je porovnateľný s vojnou, aj pri medzinárodne silnejúcich sankciách, sa nielen obnovilo, ale dosiahlo aj bod, z ktorého sa bude ďalej rozvíjať.

Otázka preto stojí: Ak to dosiahli vtedy, čo asi dosiahnu odteraz? Pre Západ je táto otázka najväčším strašiacom.

Zároveň sa jednoznačne preukázalo, že sankcie sú úplne neúčinné. Vôbec nič neovplyvňujú. Ani politiku Ruska, ani rozvoj Ruska...

Vo vojenskej oblasti je posolstvo V. Putina signálom o vážnom prelomení všetkých plánov Západu a osobitne USA. Najzákladnejšou oporou, ktorú vždy mali americké ozbrojené sily, je vojenské námorníctvo. Lenže po Putinových slovách sa dostalo do stavu, že mu niet pomoci:

1/ Ruské ponorkové loďstvo je hrozbou nielen pre americké námorníctvo, ale aj pre americké pobrežie. Pri otázke, čo mu Rusi môžu spôsobiť, stačí vysloviť jedno krátke slovo – cunami.

2/ Nový prostriedok „Kinžal“ a aj ponorkové loďstvo môžu spôsobiť, že obrovské americké loďstvo, pozostávajúce z desiatich lietadlových zoskupení, je na útok proti Rusku absolútne holé! Také holé a bezmocné, že už vôbec nemôže splniť svoju útočnú funkciu.

Západ o posolstve Putina: možno by sme mali prijať signál

V zozname najdôležitejších a typických rečí Vladimíra Putina sa zvyčajne na prvé miesto dáva jeho vystúpenie v Mníchove v roku 2007.

Práve pred 11-timi rokmi na každoročnej bezpečnostnej konferencii ruský prezident po prvý raz otvorene a verejne hodil rukavicu jednopólnemu modelu sveta (Pax Americana), hovoriac o jeho hlbokkej nespravodlivosti, principiálnej neprijateľnosti a nevyhnutnosti jeho reformovania.

Pritom si však treba uvedomiť jeden rozhodujúci moment: Putinovo vystúpenie v Mníchove, ako epochálne, prijalo predovšetkým Rusko. Na Západe vyvolalo zdržanlivú a zmiešanú reakciu. Ba až pyšne a namyslene ironickú.

Na toto existuje výborný dôkaz. Kamerový záznam z Putinovho vystúpenia a pohľad na prvý rad prítomných, osobitne na ironicky namyslený výraz tváre amerického senátora Johna McCaena. Dnes by som si neprial nič viac, ako opäť vidieť jeho výraz pri terajších Putinových slovách. Určite by ho mal rovnako zdesený, ako keď ho Vietnamci držali v zajatí v jame.

Západ pred jedenástimi rokmi videl v Putinovej reči skôr posledné krčie veľmoci, ktorá je už v agónii, ktorá stráca posledné pozostatky svojho vplyvu a možno aj súdnosti. Zodpovedali tomu aj komentáre západných lídrov, lietajúce od ironie po podráždenie. Všetko sa to nieslo „na nechápaní“, čo si to ten Putin, ako prezident rozvojového štátu, vlastne dovoľuje?

Okrem toho, že Rusi ho už aj tak zahnali na juhozápad Stredozemného mora, sa k nemu objavil ďalší prostriedok – ruský bojový laser. Rusi ním kompletne neutralizujú všetky útočiacie prostriedky Spojených štátov.

Kde ich Rusi rozmiestnili? Ne severe, teda na druhom najnebezpečnejšom smere útoku USA.

3/ Pre protivníkov Ruska je najstrašnejšie, že pri opore na balistické rakety, na obranu pred balistickými raketami, Rusko získalo náskok nájdením úplne nového spôsobu, na ktorý nikto nemá odpoveď.

Znamená to teda, že celá vojenská stratégia USA musí byť prehodnotená. A ak to Američania aj zvládnu, aby dobehli Rusko, budú na to potrebovať také kolosálne investície, ktoré americké hospodárstvo asi ťažko unesie. Iba na nájdenie odpovede, čo to vlastne Rusko skonštruovalo, budú USA potrebovať stovky miliárd USD.

Američania síce vedeli, na čom Rusi pracujú, no ani náhodou si nedokázali predstaviť výsledok, ktorý Rusko naozaj dosiahlo!

Čo sa týka Európy. Neexistuje žiadny pojem „jednotnej Európy“, okrem sankcií. Niet ani jednotného obranného priemyslu. Lepšie povedané, v Európe vôbec neexistuje obranný priemysel. Jeho pozostatky sú

trochu v Anglicku a trochu vo Francúzsku. V Nemecku obranný priemysel nezodpovedá 21. storočiu.

Čo teda ukázalo Putinove vystúpenie? „Že celý obranný a vojenský systém NATO je dnes úplne zbytočný,“ zdôraznil Jakov Kedmi a podtrhol, že spoločná Európa dnes nemá žiadnu ochranu.

Okrem zrušenia protiruských sankcií, Európa môže dnes sama pre seba urobiť dve veci:

1/ Odstrániť všetky základne NATO z Pobaltska. Všetky! Vráťane základní v Rumunsku a v Poľsku.

2/ Rozhovor s Európou sa môže viesť len vtedy, ak sa jeho konečným opatrením stane rozpustenie NATO.

„NATO je zbytočné, pretože ohľadne obrany nezmôže nič. Z vojenského pohľadu teda stratilo význam,“ vysvetlil J. Kedmi dnešnú mimoriadne silnú pozíciu Ruska.

Navrhuje, aby sa Rusi k Európe postavili presne tak, ako sa Izraelčania postavili po 6-dňovej vojne k Arabom. Konkrétne Moše Dajan im oznámil. „Tu máte číslo telefónu, keď budete chcieť hovoriť o mieri, zavolajte!“

Na celom svete si ľudia budú čoraz viac uvedomovať, že USA sa už ani samé nedokážu ubrániť. A začnú si zadávať úplne legitímnu otázku: Ako chcú potom brániť nás?

Vladimír Mikunda, spracované podľa: <https://www.youtube.com/watch?v=rBTJEFJUBZ8>

Zreálnovanie vnímania jeho mníchovského vystúpenia z roku 2007 nastáva až v ostatnom období. K pochopeniu toho terajšieho príde určite podstatne skôr. Začne sa to v momente, ako sa Západ spamätá zo šoku, ktorý 1. marca 2018 zažil.

Médiám to trvalo okolo hodiny. Až potom začali ako tak reagovať. Najdlhšie je v kóme Pentagon.

Tí, ktorí už prišli k sebe, zbadali niekoľko nových momentov. Niektorí v tom uvideli hodenú rukavicu (The Guardian, Evening Standard, televízia ABC, agentúra Reuters...). Iní akcentovali svoju „dôležitú“ pozornosť na druhoradé detaily. Napr. The Telegraph, ktorý sa podrobne venoval správaniu ruského prezidenta na tribúne, teda, že Putin bol asi nachladnutý.

Klobúk dole pred médiami, ktoré hneď v prvotnej reakcii prekročili rámce banality a videli v Putinových slovách čosi viac ako imaginárnu bojaktivnosť. Napr. Bloomberg a dokonca aj CNN spoznali v Putinových slovách „signál“ pre USA. Dopisovateľ Die Welt si všimol nadšenie, potlesky po stojačky, s ktorým prijalo Putinove slová prítomné ruské federálne zhromaždenie.

Hlavný výsledok Putinovho vystúpenia a jeho vnímania Západom sa dá pomenovať ako irónia osudu. V roku 2007 V. Putin cestoval na územie Západu, aby sa neúspešne dovolal jeho pozornosti. V roku 2018 vystúpil v Moskve na evidentne vnútroštátnom podujatí a počúval ho celý svet. Či ho však počuli aj Putinovi západní partneri, to sa uvidí, keď sa precitnú.

V. Mikunda, s využitím ria.ru z 2. 3. 2018

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 2)

■ Poľsko chce reparácie 850 mld. USD

Poľské úrady hodnotia škody spôsobené krajine Nemeckom počas 2. sv. vojny na sumu 850 miliárd USD, vyhlásil predseda komisie Sejmu pre reparácie Arkadiusz Mularczyk.

Ten poznamenal, že komisia tohto roku poskytne vláde odhadný súpis o sumách náhrad, ktoré by Poľsko mohlo požadovať od Nemecka. Mularczyk zdôraznil, že daný zoznam bude zostavený na základe analogického dokumentu, vytvoreného hneď po vojne. Dodal, že otázka reparácií stále nie je vyriešená.

Reč vraj ide o „obrovských, no opodstatnených sumách,“ ktoré nahradia škody za zničené poľské mestá a dediny, hospodársku a priemyselnú infraštruktúru a aj za „stratený demografický potenciál“.

Mularczyk tiež zdôraznil, že získať kompenzáciu od Nemecka je „omnoho reálnejšie“, ako od Ruska. V Rusku vraj „nedodržia medzinárodné právo“.

Belppo.com, 3. 3. 2018 (vyniatok)

■ Hlasovanie o kontroverznom 'Hitlerovom' zvone sa zopakuje

Hlasovanie o tom, či zvon s vyobrazením hákového kríža a poutou nacistickému vodcovi Adolfovi Hitlerovi môže zostať vo zvonici, sa musí zopakovať, oznámil 28. 2. starosta nemeckej obce Herxheim am Berg.

Georg Welker uviedol, že k opakovaniu musí dôjsť pre technickú chybu. Nedal totiž v pondelok na obecnej rade osobitne hlasovať o tom, či hlasovanie o zvone bude tajné. Takže si ho členovia obecného zastupiteľstva mli 12. marca zopakovať.

Zvon z roku 1934 rozdelil vlni miestnu komunitu, keď jedna strana argumentovala, že existencia zvona je urážkou, pokým iní tvrdili, že by sa dejiny obce nemali ignorovať, pripomína agentúra DPA. Na zvone z nacistického obdobia je okrem svastiky aj nápis „Všetko pre vlasť – Adolf Hitler“.

Presbytérium protestantskej komunity v septembri rozhodlo, že zvon už nebude avizovať bohoslužby, a odvtedy vyzváňali dva cirkevné zvony visiace pri ňom. Nezvesili ho však a konečné rozhodnutie nechali na obecnej rade. Hlasovanie 26. 2. dopadlo pomerom 10:3 v prospech existencie zvona.

Pravda.sk, 1. 3. 2018 (vyniatok)

■ Záležitosť sexuálnych otrokyní nie je vyriešená

Juhokórejský prezident Mun Če-in naliehavo 28. 2. vyzval Japonsko, aby úprimne reflektovalo svoje pochybenia z minulosti. Tokio podľa neho nemá právo tvrdiť, že záležitosť kórejských sexuálnych otrokyní je vyriešená aj napriek dohode z roku 2015. Tú Mun Če-in označil za chybnú.

„Pri riešení záležitosti sexuálnych otrokyní nesmie Japonsko, páchatel, hovoriť, že je to uzavreté,“ vyhlásil juhokórejský prezident.

„Nehumánne porušovanie ľudských práv počas vojny sa nemôže zakryť výrokom, že je to uzavreté,“ povedal Mun s tým, že skutočná dohoda vychádza iba z pamätania si dejín a poučenia sa z nich, obzvlášť keď ide o históriu nešťastnej minulosti. Dodal, že jeho krajina žiada od Japonska úprimné ospravedlnenie.

Podľa odhadov juhokórejských aktivistov bolo 200 000 žien nútených pracovať v nevestincoch slúžiacich japonskej armáde v čase druhej svetovej vojny. Predpokladá sa, že „utešiteľky“ pochádzali z Kórey, Číny, Taiwanu, Indonézie a Filipín.

Aktualne.centrum.sk, 1. 3. 2018

■ Začal platiť zákon, ktorý kriminalizuje niektoré tvrdenia o holokauste

Poľský zákon, ktorý kriminalizuje obviňovanie poľského národa zo zločinov, ktoré boli spáchané nacistickým Nemeckom, vstúpil do platnosti. Zákon vyvolal krízu s Izraelom, kde sa predstavitelia obávajú, že jeho skutočným cieľom je potláčať skúmanie Poliakov, ktorí počas druhej svetovej vojny zabíjali Židov, čo však poľskí predstavitelia odmietajú.

Pravda.sk, 1. 3. 2018 (vyniatok)

■ Zomrel „účtovník Auschwitzu“

Oskar Gröning, odsúdený v júli 2015 na štyri roky žalára za spoluúčasť na vražde 300 tisíc ľudí, zomrel vo veku 96 rokov, píše časopis Spiegel.

Nemecký list informoval, že bývalý esesák Gröning, známy ako „účtovník z Auschwitzu“ zomrel v piatok 9. 3. 2018 v nemocnici.

Gröning pôsobil v administrácii Auschwitzu ako účtovník a registroval peniaze, ktoré boli odoberané väzňom. Na súde niekoľkokrát vyhlasoval, že priznáva morálnu vinu za vraždy ľudí.

Auschwitz-Birkenau bol komplexom nemeckých koncentračných táborov, ktoré boli v rokoch 1940–1945 umiestnené pri meste Oswiechim, 60 km od Krakova v okupovanom Poľsku. Zabitých tu malo byť vyše 1,4 milióna ľudí, z toho 1,1 milióna Židov.

Sovietske vojská tábor oslobodili 27. 1. 1945. Tento deň je OSN ustanovený ako Medzinárodný deň pamiatky na holokaust.

Podľa ria.ru, 12. 3. 2018

Sochy na Dukle budia vášne

Výmena súsošia sovietskeho vojaka na Dukle od akademického sochára Jána Kulicha za pôvodnú sochu československého vojaka, ktorú režim v 50. rokoch zničil, vyvolala emócie, rozdelila spoločnosť a napokon skončila na súde.

Kulichova rodina žaluje Vojenský historický ústav (VHÚ), ktorý je správcom vojenského cintorína na Dukle. Tvrdí, že premiestnením sochy bez súhlasu umelca boli porušené autorské práva. Ústav argumentuje, že súhlas nebol potrebný, keďže štát v roku 1964 nadobudol k dielu vlastnícke práva. Verdikt by mal padnúť v polovici apríla.

Pamätníku vracajú pôvodnú podobu

Sochu československého vojaka od akademického sochára Jana Adolfa Vítka odhalili na Dukle v októbri 1949. Krátko pred desiatym výročím operácie, v roku 1954, ju z ideologických dôvodov z pamätníka odstránili a zničili. Vojak vraj vyzeral príliš buržoázne. Nahradilo ho súsošie s dievčatkom, ktoré kvetmi víta sovietskeho a československého vojaka. Napokon pri 20. výročí Karpatsko-duklianskej operácie odhalili už tretiu sochu – súsošie Žalujem od Jána Kulicha.

„Toto súsošie aj podľa súdobých dokumentov malo viac zdôrazňovať československo-sovietsku družbu, než vzdávať hold padlým československým vojakom, ktorí sú pri pamätníku pochovaní,“ povedal pre Pravdu riaditeľ VHÚ Miloslav Čaplovič.

Nedôstojné umiestnenie?

Vojenský historický ústav sa už roky snaží pamätníku Česko-

slovenskej armády a centrálnemu vojenskému cintorínu vrátiť pôvodnú podobu. Inštaloval sem napríklad aj niekdajší československý štátny znak, ktorý za komunizmu nahradili štátnym znakom s päťcípou hviezdou. Pred štyrmi rokmi, pri príležitosti 70. výročia bojov v priesmyku, súsošie so sovietskym vojakom presunuli do priestorov Vyhliadkovej veže a na podstavec sa vrátila replika sochy československého vojaka.

Dcéra sochára Kulicha podľa advokáta rodiny považuje súčasné umiestnenie sochy za nevhodné a dehonestujúce a sochu žiada vrátiť na pôvodné miesto. „Je to odstraňovanie krívd ďalšími krívdami,“ reagoval právny zástupca rodiny zosnulého umelca Andrej Jaroš. Podľa neho mal ústav od dedičov žiadať súhlas na premiestnenie súsošia.

VHÚ sa opiera o zákon aj odborníkov

Vojenský historický ústav si za svojím rozhodnutím stojí. Opiera sa o autorský zákon z roku 2003 aj o vyjadrenia zainteresovaných inštitúcií, viacerých univerzít či odborných pracovísk zo Slovenska aj z Česka. „Vlastnícke právo k súsošiu Žalujem nadobudol štát v roku 1964 a prvým oprávneným prevodom diela na štát zaniklo právo autora udeľovať súhlas na nakladanie a premiestnenie súsošia,“ tvrdí riaditeľ

Duklianský pamätník so súsoším Jána Kulicha Žalujem!

Foto: Wikimedia/Ondřej Živáček

VHÚ Čaplovič. Ako dodal, súsošie nie je národnou kultúrnou pamiatkou. Tou je len Pamätník Československého armádneho zboru s cintorínom na Dukle, a to od roku 1961. „Súsošie Žalujem tam bolo inštalované až v roku 1964. Z týchto dôvodov je zrejme, že nedošlo k porušeniu autorských práv a súhlas autora na premiestnenie súsošia nebol potrebný,“ dodal Čaplovič.

Nový priestor pre sochu nepovažuje za nevhodný. „Nezavreli sme ho do depozitu, nezničili,

ako sa to často robilo za bývalého režimu, ale premiestnili do vstupnej haly postupne modernizovanej Vyhliadkovej veže na Dukle, kde má svoje dôstojné miesto, chránené aj kamerovým systémom,“ doplnil Čaplovič.

Autorský zákon a jeho výklad

Advokát a odborník na autorský zákon Leo Vojčík pre Pravdu uviedol, že pri tomto type sporov je potrebné rozlišovať rovinu majetkovoprávnú, teda kto je vlastníkom diela, a rovinu autorskú – toho, kto dielo vytvoril. Štát podľa jeho mienky nepochybne nadobudol k dielu vlastnícke právo. Autorské práva však nie. „Vlastník má v zmysle autorského zákona právo nakladať so sochou napr. tým spôsobom, že ju odstráni z verejného priestoru, dokonca ju môže aj zničiť a na to nepotrebuje súhlas autora,“ uviedol Vojčík s tým, že od roku 2016 je v platnosti tzv. informačná povinnosť voči autorovi diela. V roku 2014, keď sochu premiestnili, táto úprava ešte neexistovala.

Iná situácia by nastala, ak by socha bola súčasťou pamätníka ako jedno dielo. „Ale to nie je tento prípad, lebo sochu tam umiestnili až v 60. rokoch a pamätník stál už predtým. Vrátili tam pôvodnú sochu. Pán Kulich teda nemá práva k celému pamätníku. Na taký zásah by bol potrebný súhlas, lebo dielo nemôžete zmeniť, zasiahnuť doň,“ vysvetlil Vojčík.

Zároveň však upozornil na druhú rovinu sporu. „Sochu vystavili vo Vyhliadkovej veži. Ak dcéra pána Kulicha tvrdí, že to

nie je dôstojné miesto, tak v tom má podľa mojej mienky pravdu a na to sa jej pýtať musia. Nemusia sa jej pýtať, či ju dajú preč a dajú do skladu, ale keď ju chcú niekde umiestniť, tak sa jej mali opýtať. Ak si myslí, že je to nevhodné miesto pre sochu jej otca, môže nedať súhlas na takéto umiestnenie,“ dodal advokát Vojčík. Ústav podľa jeho názoru nemá právo postaviť sochu hocikde. Ale paradoxne odstrániť ju z verejného priestoru už áno. Práve presunutím diela sa chcel Vojenský historický ústav vyhnúť prístupu vlastnému pre minulé režim.

Verdikt padne v apríli

„Nehovorím, že netreba prihladať na morálnu rovinu, ale ide predovšetkým o ustanovenia autorského zákona, či to bolo vykonané v súlade s autorským zákonom, alebo nie,“ naznačila sudkyňa Oľga Nižňanská na poslednom pojednávaní, akým smerom sa bude pri rozhodovaní uberať. Ďalšie pojednávanie má byť 19. apríla, keď zaznejú záverečné reči a bude vynesene rozhodok.

Cintorín na Dukle

Na Dukle je dnes pochovaných 565 z vyše 1260 príslušníkov 1. československého armádneho zboru, ktorí padli počas bojov o tento priesmyk. Pri bojoch o Duklu padli aj sovietski vojaci, sú pochovaní na iných vojenských cintorínoch v zmysle povojnovej zásady, že vojaci jednotlivých armád sa pochovávajú osobitne.

Podľa pravda.sk, 15. 2. 2018

Duklianský pamätník so sochou československého vojaka.

Foto: Vojenský historický ústav

Mier nie je absenciou vojny. Mier je cnosťou, dôverou, spravodlivosťou. Baruch Spinoza

Úspešný bol 2. ročník súťaže „Medzníky...“

Dňa 27. 2. 2018 sme pod záštitou OÚ v Nitre uskutočnili 2. ročník vedomostnej dejepisnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“.

Zvíťazilo v nej družstvo č. 2 zo ZŠ Topoľová, ktorému Putovný pohár odovzdal Karol Borik. Na druhom mieste sa umiestnili žiaci zo ZŠ z Alekšínice a na treťom zo ZŠ Topoľová. Oblastný predseda SZPB Jozef Havel im venoval knižné ceny. Spoločnou cenou bude sprievodcovský výklad s ukázkami o oslobodzovacích bojoch o Nitru, návšteva Nitrianskeho hradu, vrátane výhľadu z hradnej veže.

Vedomostné zápolenie bolo regionálne, pretože sa ho zúčastnilo 9 trojčlenných družstiev nielen z nitrianskych základných škôl, ale aj z Topoľčanok a Alekšínice.

Porota bola vedomosťami žiakov príjemne prekvapená, hoci učivo o 2. sv. vojne a SNP sa berie až koncom roka a momentálne sa žiaci sústreďujú na monitor a prijímacie pohovory na stredné školy.

Anna Zabáková

S pýchou na dosiahnuté výsledky

Dňa 14. 2. 2018 sa v priestoroch klubu dôchodcov uskutočnila členská schôdza ZO SZPB Komjatice za účasti podpredsedníčky oblastného výboru SZPB v Nových Zámkoch Magdalény Nováčkovej a starostu Komjatíc Petra Hlavatého.

Naša základná organizácia patrí v pôsobnosti novozámockého oblasťného výboru medzi najlepšie. V priebehu roka 2017 vstúpilo do našich radov 10 nových členov, čím vzrástol počet na 70 členov. Úzko spolupracujeme s kom-

jatickým klubom dôchodcov a obecným úradom. Pri ZO SZPB pôsobí spevácky súbor Nádej, ktorý sa zúčastňuje vo všetkých dôležitých podujatiach organizovaných obcou a Oblasťným výborom SZPB v Nových

Zámkoch. Svojimi vojenskými a partizánskymi piesňami pripomína odkaz SNP.

Každoročne sa členovia ZO SZPB zúčastňujú s podporou obce zájazdov k pamätníkom SNP a Dňa víťazstva nad fašizmom po celom Slovensku, kde položia veniec a zaspievajú partizánske piesne.

Helena Villinová, Zuzana Machatová

Oslavy s „Jožkom Púčikom...“

Aj v Dobrej Nive sme si pripomenuli 73. výročie oslobodenia spod fašistickej nadvlády.

Oslavy začali slávnostnou schôdzou ZO SZPB, počas ktorej sme si minútou ticha pripomenuli odchod najstaršej členky organizácie 92-ročnej Zuzany Kyselovej, ako aj nečakanú smrť predsedu oblastnej organizácie SZPB vo Zvolene Dušana Šablaturu.

Potom nasledoval slávnostný príhovor predsedu ZO SZPB Jána Slosiarika. Podpredseda Zdenko Zajac informoval všetkých prítomných o vyhlásení Ústrednej rady SZPB k súčasnej politickej situácii a tí ho potom jednotne podporili. Ďalším bodom programu boli informácie zo zasadnutia predsedníctva oblastného výboru k úlohám, ktoré sa budú v najbližších mesiacoch plniť.

Nasledovali gratulácie pretože dvaja členovia Ján Kysel a Štefan Bezek sa dožili významných životných jubileí.

situácie, ale vyzdvihol aj myšlienku mierového života, ktorý nastal po oslobodení. V závere sa prihovril k ženám matkám, manželkám a priateľkám. Zaželal im všetko najlepšie pri príležitosti ich sviatku – Medzinárodného dňa žien.

Po slávnostnej časti nasledovalo divadelné predstavenie „Jožko Púčik a jeho kariéra“, ktoré odohrali Sásanskí ochotníci. Pre účastníkov osláv tak pripravili pekný umelecký zážitok.

-JS-

Pietna spomienka v B. Štiavnic

V pondelok 5. marca poobede sa pri Pamätníku padlých hrdinov nad poštou konalo pietne spomienkové zhromaždenie s položením kytíc. Doobeda sa konalo v obci Štiavnické Bane a spojené bolo s prehliadkou Partizánskej štóline, cez ktorú partizáni prefarili s vojakmi Červenej armády, čím sa dostali do tyla nemeckej armády a 5. 3. 1945 oslobodili (Plarg) Štiavnické Bane a následne 6. 3. 1945 aj mesto Banskú Štiavnicu.

Pietneho aktu sa zúčastnila primátorka Nadežda Babiaková, prednostka MsÚ Ivana Ondrejmišková, poslanec MsZ Pavel Bačík, podpredseda ZO SZPB Ivan Beňo, predstavitelia ruského veľvyslanectva v SR plk. Alexander Vinogradov a Vladislav Kulíkov, vojenský prideleňec obrany starší plukovník Veľvyslanectva ČLR v SR Jia Hui, členky a členovia ZO SZPB a osobitne náš člen ZO SZPB Jozef Kopčan, priamy účastník bojov v 2. sv. vojne. Potešila nás aj prítomnosť Jána Maruniaka, ri-

diteľa ZŠ Jozefa Horáka so žiakmi a zástupcov Klubu historickej vojenskej techniky.

Po hymnách RF a SR a básni v podaní Kataríny Kisovej zhromaždenie oslovili primátorka N. Babiaková a predseda ZO SZPB Vladimír Poprac. V príhovore pripomenuli, že oslobodenie okresu B. Štiavnica stálo 455 životov vojakov (360 červenoarmejcov, 70 vojakov rumunskej armády a 13 čs. paradesantov a 12 partizánov). Toto je údaj, na ktorý Banskštiavničania nikdy nesmú zabudnúť.

Súčasťou pamätného dňa bolo aj odovzdanie Čestného uznania in memoriam MUDr. Jozefovi Štrelingerovi za spoluprácu s protifašistickým odbojom, za liečenie zranených partizánov a iných pacientov v banských štôlnach, riskujúc svoj, manželkin i synov život počas 2. sv. vojny. Prevzal si ho vnuk Roman, ktorý je našim členom.

-VP-, snímka Miroslav Kríž

Akú odpoveď dostanú Trebišovčania?

Rokovanie predsedníctva ObIV SZPB v Trebišove 8. marca 2018 sa zaoberalo otázkou prečo sa pri výročných pietnych spomienkových stretnutiach pri Pamätníku vojakom Sovietskej armády na Dargovskom priesmyku nehrá hymna Ruskej federácie a na stožiarí neveje zástava RF?

Dňa 19. januára 2018 pri príležitosti 73. výročia ukončenia ťažkých bojov medzi sovietskymi vojskami 1. gardovej armády genplk. A. A. Grečka a ustupujúcou nemeckou armádou 49. horského zboru 1. tankovej armády genplk. Heinricha, ktoré trvali od 9. decembra 1944 do 18. januára 1945, sa spomienky zúčastnili aj členovia z Trebišovskej oblastnej organizácie. Konkrétne oblastný podpredseda Ivan Kseňák, a členovia predsedníctva Marta Maková, Helena Sučková a Juraj Šimko, starosta Dargova Ján Kiš a poslanci obecného za-

stupiteľstva, predseda Dušan Koško a členovia ZO SZPB z obce Dargov a ďalší. (Oblasťný predseda SZPB Milan Urban bol 19. januára na pietnej spomienke pádu lietadla AN24 v Hejciach v MR).

Na dargovskom pamätníku nájdeme tieto slová: „Na pamiatku víťazstva hrdinskej Sovietskej armády nad fašistickými vojskami v boji o priesmyk Dargov v januári 1945“. Vďaka Ľud Košického kraja.

Tieto slová sú vysekané okrem slovenského jazyka aj v ruskom jazyku. K Pamätníku občania Dargova, Bač-

Milan Urban, predseda ObIV SZPB Trebišov

Oslobodenie Sásy a MDŽ

Mimoriadne invenčne si pripomenuli v Sase deň oslobodenia svojej obce (6. 3.) i MDŽ.

Sprievod za zvukov skladby Padlých revolucionárov prešiel k pomníku padlých v 2. sv. vojne. Slovenskú hymnu zaspievali účastníci pietneho aktu pod taktovkou speváckej skupiny Sasianka. Zástupca starostky Peter Nemeč zarecitoval báseň, prítomných vítal predseda ZO SZPB Dušan Mozola. S príhovorom vystúpila starostka Iveta Hladká.

(Scenár tohto podujatia uverejníme v Ročenke odbojárov 2019, dnes z neho uverejňujeme len záverečnú časť.)

Dnes v túto nedeľu tu stojím a nie som sama.

Vý všetci, vážení občania, ste prišli poďakovať. Ženám pred stodesiatich rokov za odvahu. Ženám pred sedemdesiatich troch rokov za to, že sa nevzdali v ťažkých časoch vojny. Tým jedenástim ženám z našej obce, ktoré ostali vdovami, že znova vstali a napriek smútku a samote kráčali ďalej. Dnes si spomeňme na všetkých a poďakujeme, že 6. marca 2018 je pre našu obec 73 rokov dňom slobodným.

-DM-

Prípravy na 100. výročie vzniku ČSR

Hodnotiaci schôdza ZO SZPB v Likavke za rok 2017 sa niesla v slávnostnej atmosfére, nakoľko členovia Marta Krajčiová, Eva Hatalová a Jaroslav Mikuštiak sa v roku 2017 dožili okrúhlych 70 rokov. Blahoželanie, Pozdravný list a kvietok od dvojjedného predsedu ZO SZPB a ObIV SZPB v Ružomberku Roberta Fajtu navodili slávnostnú atmosféru doplnenú básňou a prózou od žiakov ZŠ v Likavke.

Z činnosti za rok 2017 v správe bola spomenutá dobrá spolupráca s obecným úradom a ZŠ v Likavke. V škole bola uskutočnená výstava k Hrabovskej vzbuze v Ružomberku, spojená s prednáškou lektora Stanislava Chytku. Spomienkové zhromaždenie k oslobodeniu obce a 73. výročiu SNP boli s hojnou účasťou žiakov školy a ich programom.

Členovia sa aktívne zapájali pri organizovaní Behu oslobodenia Likavky a turistického pochodu k SNP pod názvom

Tri vrchy okolia Likavky. Nezabúda sa ani na brigádnicú činnosť pri úprave a skrášľovaní pomníkov v Likavke. Členská schôdza prijala troch nových členov SZPB.

V Likavke sa nachádza Pamätný háj k 10. výročiu vzniku ČSR, ktorý patrí me-

dzi 26 objavených a zmapovaných na Slovensku. Nakoľko ho už nahlodal zub času, v spolupráci s obecným úradom v Likavke pripravujeme jeho rekonštrukciu brigádnicou aktivitou. Slávnostne bude znovu otvorený pri príležitosti 100. výročia vzniku Česko-Slovenska. Akadémiu k tomuto výročiu pripravíme v spolupráci so školou.

-RF-, snímka M. Kováčik

Ocenili sme 13 jubilarov

Dňa 14. februára 2018 sa uskutočnila členská schôdza ZO SZPB Martin-Východ za účasti predsedu oblastného výboru SZPB Radomíra Žingora.

Predseda ZO SZPB Jozef Sitár predniesol správu o činnosti, v ktorej podrobne informoval o uskutočnených akciách a ubezpečil ÚR SZPB, že má našu plnú podporu pri plnení záverov XVI. zjazdu SZPB a pri zviditeľňovaní hrdinských činov

našich predkov. Správu o hospodárení predniesla Soňa Látová.

Členská schôdza doplnila výbor základnej organizácie o Vladimíra Beka, novou revizorkou účtov ZO SZPB sa stala Mária Štrbová.

V diskusii predseda Rady

Slovenského zväzu zdravotne postihnutých Jaroslav Šidlo pozdravil rokovanie a vyslovil vďaka za dobrú a prosperujúcu spoluprácu oboch zväzov.

Oblasťný predseda Radomír Žingor sa poďakoval členom ZO SZPB za vykonanú prácu, odpovedal na diskusné príspevky a poukázal na rezervy v odbere odbojárskeho dvojtýždenníka. V závere odovzdal Medailu M. R. Štefánika III. stupňa podpredsedo-

vi ZO SZPB Júliusovi Hlaváčovi za presadzovanie demokratických a humanitných tradícií odkazu boja za slobodu a proti fašizmu.

V ďalšom sme Pamätným listom ocenili 13-tich členov pri príležitosti ich jubilea v roku 2017. Konkrétne M. Beková, B. Sekelová, E. Vajdová, J. Murčeková, A. Karasová, D. Šalagová, M. Majeriková, J. Zaťková, J. Holigú, P. Beňa, J. Kováčik, F. Kubeša a R. Greška.

-JS-

Za účasti starostu MČ Ružinov Dušana Pekára konala sa pod vedením predsedníčky ZO SZPB č. 9 Kamilly Bagicalovej členská schôdza, ktorá bola prioritne venovaná rokovaniu o pláne činnosti na rok 2018 a blahoželaniu ženám pri príležitosti MDŽ.

Členovia však využili prítomnosť starostu Pekára a vyjasňovali si „reči“, ktoré sa šíria ohľadne okolia pamätníka E. Kukorelliho, parku... Starosta dal na všetko odpoveď a potvrdil, že jeho lúnia je totožná s líniou základnej organizácie. Konkrétne povedal, že „park zostane zachovaný, budeme ho skrášľovať“!

-R-

Spomienky Pavla Holigu z 26. 3. 1945

Krátko pred svitaním dňa 26. marca 1945 sa ozývala strelba zo Skalky, kde bol partizánsky tábor. Bolo vidieť záblesky ako aj vystreľované svetlice, túto skutočnosť pozorovali partizáni z tábora vo Ferencé doline.

Tento tábor bol umiestnený pod vrchom Úplaz neďaleko Nemcami vypálenej Bagarovej chaty. Nakoľko neprekážajú žiadne terénne prekážky, je tu dobrý výhľad na Skalu a teda bolo zrejme, že sa tam bojuje.

Medzi časom sa rozvidnelo. Veliteľ tábora (?) Lepej dal nastúpiť jednotku, opýtal sa, kto sa dobrovoľne hlási do prieskumného družstva a pôjde zistiť, čo sa stalo na Skale. Prihlásil sa môj otec Pavol Holiga a veliteľ vybral ešte dvoch partizánov. Bol to Moravák (?) Sejkora a Ukrajinec, ktorého volali (?) Petrík. Zhodou okolností sa

Tu sa ukázala výhoda toho, že otec dobre poznal terén. V spodnej časti doliny už bol sneh na niektorých miestach roztopený a tak využili miesta bez snehu, po ktorých preskákali na chodník priamo vedúci na Skalu, o ktorom fašisti nevedeli. Vstúpiť na územie tábora bolo riskantné, pretože si neboli istí, či tam nepriateľ ešte nie je. Dlhú chvíľu váhali, ale započuli vzd'alujuce sa hlasy z doliny Sviniarka, kde schádzal nepriateľ.

Po vstupe do tábora videli spúšť, ktorú zanechalo prepadové komando. V priestore bolo porozhadzované šatstvo, obuv

Neboli si istí, či je mŕtvy, tak ho ešte zabalili do diek, ktoré tam našli. Otec odobral týmto dvom partizánom ich identifikačné čísla, boli to Francúzi. Ešte prezreli ostatné bunkre, ale už sa v nich nikto nenachádzal. V snehu videli mnoho stôp, ktoré smerovali nahor na Martinské hole, pravdepodobne od ostatných partizánov, ktorí bežali do tábora vo Ferencé. Dali sa na cestu späť smerom do Priekopskej doliny, kde sa stretajú obidva chodníky a tam videli stopy smerujúce dolu, takže usúdili, že prepadové komando je už pred nimi.

Keď stúpali hore Žihľavským jarkom, po pár sto metroch si sadli na hrubú bukovú haluz, aby si oddýchli. Otec sedel

svoju mamu, ktorá tam bývala. Poznala veliteľa prepadového oddielu, pretože bol ubytovaný v našom dome v Priekope, dom číslo 51. Bol to Ukrajinec, dôstojník Vlasovovej armády, zajatcov bolo asi osem. Mama tiež spomínala, že keď prenášali posteľ, na ktorej mal tento veliteľ spať, vypadla z nej škatuľka s nábojmi, ktoré mal otec schované, avšak on to nezbadal.

Keď sa v tábore u V. Žingora dozvedeli od ujdených partizánov, čo sa stalo na Skale, veliteľ poslal čatu partizánov na miesto prepady na Skalu. Títo tam prišli po odchode otcovej hliadky. Na mieste bol aj doktor Sitár, ktorý sa ešte snažil zabaleného partizána oživiť. Isté je, že obidvaja Francúzi zomreli v ten istý deň

kde poníže stráže na strome bol zavesený zvonec, o ktorom vedeli len partizáni, zvoncom sa dávalo znamenie, ktoré bolo signálom pre strážnych. Signál zvonca bol prezradený a prepadový oddiel ho použil, čím sa nepriateľ dostal ľahko do tábora.

Na nepriateľa stihli vystreliť len dvaja Francúzi, ktorí boli prepadaní v bunkri. Na strelbu sa zobudili ostatní partizáni, ktorí sa nestačili obliecť a ani obuť a utkali bosí preč, hore na Martinské hole, kde bol tábor na Bani.

To, čo som tu napísal, je z rozprávania môjho otca Pavla Holigu, ktorý na mieste po prepade tábora na Skale bol a všetko mi vyrozprával, čiže všetko sa stalo tak, ako je tu napísané a nie tak,

Úplaz je najsevernejší lúčnatý vrch na hlavnom hrebeni Lúčanskej Malej Fatry nad obcou Višňové a Stráňavy.

môj otec s Petrikom stretli na chate Storočnica v Jedľovinách po 30 rokoch od konca vojny, pretože rušňové depo vo Vrútkach malo družbu s rušňovým depom Uzlovská na Ukrajine, kde Petrik pracoval.

Ale vráťme sa do roku 1945. Veliteľ tábora bol rád, že sa na prieskum prihlásil môj otec, pretože vedel, že je domáci a najlepšie pozná tieto hory. Preto ho aj určil za veliteľa prieskumného družstva. Otec bol vyzbrojený ľahkým guľometom, ďalší dvaja samopalmi a granátmi. Na Skalu ich čakala dlhá cesta a v tomto roku bola dlhá zima, bolo veľa snehu. Brodiac sa v snehu šli dolu po turistickom chodníku (terajšia modrá turistická značka vedúca z Karvaša a Bláhovca na Minčol). Prešli na druhú stranu doliny Javorná cez Žihľavný jark do Priekopskej doliny, kde sa už museli správať obzvlášť opatrne, nakoľko prišli na stopy vojenských číziem, z čoho usúdili, že tadiaľ prechádzali vojaci, ktorí prepadli tábor na Skale. Tieto stopy smerovali hore, čiže im hrozilo stretnutie s fašistami, keď sa budú vracáť od tábora.

a potraviny, bolo vidno stopy bosých nôh. Prvý bunker slúžil ako komora na potraviny a tento bol vyhodnený do vzduchu, bolo tam množstvo znehodnotených potravín. Na pňoch boli polámané salámy, ale báli sa ich zjesť, lebo si mysleli, že budú otrávené. Najviac ich prekvapili odtlačky kravských stôp (po čase sa zistilo, že partizáni dovedli do tábora kravu deň pred prepacom a tam ju zabili, aby sa zásobili potravou). Krava bola údajne zrekvirovaná horármi, ktorý slúžil miestnemu zemepánovi, prísluhočovi fašistov. Ľudia žijúci v blízkom okolí boli presvedčení, že prepadová jednotka bola vyslaná práve na jeho podnet.

Z druhého bunkra bolo počuť stonanie, preto nazreli dnu. Naskytl sa im otrasný pohľad, jednému vojakovi viseli z brucha vnútornosti, druhý mal prestrelené nohy dávkou zo samopalu a pýtal si vodu. Vyniesli ho von a jeden z partizánov bežal nabrať vodu zo studničky. Otec ranenému vojakovi podopieral hlavu a takto mu liali vodu do úst, pričom len dvakrát prehltol vodu a prestal javiť známky života.

v strede medzi dvoma kamarátmi, guľomet mal zavesený na remeni cez hrud'. Vtedy nastala tá chvíľa keď ich život visel na vlásku. Pod sebou v doline zbadal nepriateľov mieriacich na nich zbraňami. Ich zelené uniformy dokonale spĺyvali so smrekovým porastom.

Otec bol určite prvý na muške nakoľko mal guľomet, strhol kamarátov na zem a situácia sa náhle zmenila. Nemci nerátali s tým, že ich naša hliadka objaví. Otec sa v tej chvíli opýtal kamarátov, čo urobíme, oni odpovedali, vyhneme sa im. Nevyužili možnosť postrieľať Nemcov, hoci boli vo výhode, pretože mali guľomet. Nedošlo k prestrelke a každý sa pobral svojou cestou, Nemci dolu a naša hliadka späť do svojho tábora.

Po príchode do tábora a podaní hlásenia veliteľovi, čo sa stalo, veliteľ schválil ich počín, že odišli bez boja, pretože, keby sa strieľalo, Nemci by sa snažili vypátrať ich tábor. V tej dobe, keď fašisti viedli zajatcov z tábora na Skale za konskými povozmi dolu hôrkou, stretla ich moja mama, ktorá išla navštíviť

26. 3. 1945 s rozdielom niekoľkých hodín. Nedá mi, aby som nevytkol autorovi knihy, v ktorej opisuje oddiel Záturecký, že mal zlé informácie ohľadne miestopisu, ako aj priebehu udalostí, ktoré sa podľa neho mali odohrať. V prvom rade sa nejedná o dolinu Malá, kde sa podľa neho mal tábor nachádzať. Dolina Malá je za dolinou Sviniarka a Hosťan dolina, čo je cca vzdušnou čiarou 3 km od Skaly, kde boli Francúzi prepadaní.

V súvislosti s dolinou Malá mi otec spomínal, že sa tam nachádzala partia mužov, ktorí sa vydávali za partizánov, ale nemali s nimi nič spoločné. V knihe je ďalej písané, že prepadová jednotka mala naraziť na troch partizánov, kde malo dôjsť k prestrelke, pričom boli dvaja partizáni zastrelení a jeden ranený bol zajatý. V skutočnosti k žiadnej prestrelke nedošlo.

V tábore na Skale bolo osem bunkrov (zemliank), ktorých pozostatky poznať aj po sedemdesiatich rokoch. Z rozprávania môjho otca prepady prebiehal takto. Vlasovci postupovali hore Zátureckou dolinou (Sviniarka),

ako to bolo napísané v predošlých knihách. Mne ako lektorovi historicko-dokumentačnej komisie ÚR SZPB záleží na tom, aby sa skutočnosti dali na pravú mieru a nebola tu dezinformácia skutočností, ktoré sa odohrali v ten deň 26. 3. 1945 v partizánskom tábore na Skale.

Na počesť francúzskych partizánov sa mi podarilo pri príležitosti 60. výročia SNP vybaviť osadenie pamätnej tabule na Skale s menami dvoch francúzskych partizánov. Na počesť padlým francúzskym partizánom organizujeme každoročne Memoriál francúzskych partizánov, pričom 20 ročníkov sme organizovali v behu na lyžiach a posledný ročník sme organizovali v behu do vrchu, kde cieľ pretekov bol pri ich pamätníku na Skale.

Pri týchto podujatiach spolupracujeme aj s Francúzskym veľvyslanectvom na Slovensku, ktoré nám každoročne posieľa ďakovný list za našu snahu, pričom sa jeho členovia už niekoľkokrát zúčastnili uvedeného podujatia.

Ján Holiga, 14. 5. 2017

Americký občan Wernher von Braun

Počas Medzinárodného súdneho tribunálu v Norimbergu zazneli slová prvého amerického predstaviteľa obžaloby Roberta Jacksona: „Nie je mysliteľné, aby svet dopustil, že by práve najväčší zločinci druhej svetovej vojny mohli uniknúť zaslúženému trestu iba preto, lebo na nich nemáme paragrafy a zákony. Vojna, práve tak, ako príprava na ňu, je najväčším zločinom, ktorý treba z ľudskej spoločnosti navždy odstrániť.“

Medzi tými, ktorí sa vyhli trestu bol aj Wernher von Braun, vynálezca raketových striel V-1 a V-2. V časoch vojny bol pre USA nepriateľom číslo 1, po nej sa stal ich hrdinom.

V roku 1955 sa stal americkým občanom a vynálezcom všetkých rakiet USA a riadených striel. Jeho starší brat Sigismund bol zasa šéfom protokolu Ministerstva zahraničia SRN a mladší Magnus bol chemickým inžinierom Luftwaffe a od roku 1955 výkonným riaditeľom spoločnosti Chrysler Europe.

Do roku 1959 sa Wernher von Braun stal čestným doktorom ôsmich amerických univerzít, vyznamenal ho aj kancelár Konrad Adenauer veľkokrížom Nemeckého zväzu.

Ani jedným, ani druhým neprekážalo, že predtým mal rytiersky kríž s mečmi od Adolfa Hitlera, ktorý ho vymenoval za

profesora. Tak, ako s von Braunom, bolo to aj s množstvom ostatných nacistických vedcov a vynálezcov, lekárov, sudcov, gestapákov, generálov odsúdených i neodsúdených.

Vyhlasenie žalobcu Jacksona na Norimberskom procese sa tak predsa len stalo pustou frázou.

Štefan Bartoš
podľa bývalého väzňa koncentračného tábora Dachau a svedka na Norimberskom procese prof. MUDr. Františka Bláhu

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Lady Lex konečne našli

Majestátna elegancia jej vyniesla pôsobivejšie názvy ako bežné námorné označenie USS Lexington. Hovorili jej Gray Lady (Sivá lady), alebo Lady Lex.

Bola lietadlovou loďou, konkrétne bojovým krížnikom amerického námorníctva v službe od roku 1927 po 1942, kedy po zásahu japonskými torpédami a bombami skončila medzi 4. a 8. májom na morskom dne. Aj napriek tomu sa do histórie zapísala ako jedna z lietadlových lodí, ktorej sa podarilo v Tichomorí zastaviť postup japonskej armády počas bitky v Koralovom mori.

Japonsko malo záujem o prístav Port Moresby na Novej Guinei a ostrov Tulagi, ktorý patrí k Šalamúnovým ostrovm. Američania v bitke utrpeli väčšie straty ako Japonci, ale strategicky dôležité základne ubránili. Teraz dorazila skvelá správa, že viac ako 75 rokov od potopenia, Lady Lex konečne našli. Nachádza sa 800 kilometrov od východného austrálskeho pobrežia v hĺbke 3 kilometre.

Dôkaz poskytol súkromný pátrací tím, ktorému šéfuje Paul Allen, spoluzakladateľ spoločnosti Microsoft. Americké námorníctvo za nález poďakovalo. Plavidlo,

vráťane jedenástich lietadiel (z pôvodných 35), neplánujú vyťahovať z morského dna, pretože ho považujú za vojnový hrob. Pri zásahoch torpédami a bombami a pri následnom potopení vyhaslo až 216 životov. Zvyšné dve tisícky námorníkov sa podarilo zachrániť.

Objav lode nebol vonkoncom náhodný a už vôbec nie prvý. Súkromná pátracia čata vlni objavila aj vrak amerického krížnika USS Indianapolis, ktorý ku dnu poslali strely z japonskej ponorky 30. júla 1945 a jeho strata je doteraz zapísaná ako jedna z najväčších katastrof amerického námorníctva. Z 1200 člennej posádky zachránili len 316 mužov.

Allenova družina našla aj japonskú loď a taliansky torpédoborec. Vojnové plavidlo Japonska – Musaši potopilo v októbri 1944 americké námorníctvo pri bitke o filipínsky ostrov Leyte. Taliansky torpédoborec Artigliere išiel ku dnu v roku 1940 v Stredozemnom mori.

A. Mikundová, zdroj: cnbc.com, snímka internet

Viete, že...?

...Američania mali síce ako prví atómovú bombu, avšak strategický bombardér, ktorý dokázal veľkou rýchlosťou prepraviť 5 tonovú bombu na protivníckove územie a vrátiť sa späť, skonštruovali ako prví Soviety?

Tieto preteky naozaj vyhral Sovietsky zväz pred 65 rokmi, keď 20. 1. 1953 uskutočnil prvý svoj let 80-tonový strategický reaktívny bombardér M-4. NATO tento letúň nazvalo „Bizónom“.

Do výzbroje bol M-4 zaradený o dva roky, čím sa stal prvým sériovo vyrábaným medzikontinentálnym nosičom atómovej bomby. O niekoľko mesiacov tak prebehol svojho najväčšieho konkurenta americký B-52.

...USA podnikli od roku 1889 až 17 priamych a 24 nepriamych vojenských intervencií a prevratov v 14-tich krajinách Latinskej Ameriky?

Od roku 1889 to bolo 17 priamych intervencií v 8 krajinách a to niekoľkokrát na Kube, v Mexiku, v Guatemale, niekoľkokrát v Dominikánskej republike, v Grenade, dvakrát na Haiti, niekoľko krát v Nikarague a dvakrát v Paname, a 24 nepriamych zásahov, kde podporovali a prichystali prevraty v 12 krajinách Latinskej Ameriky a to na Kube, Brazílii, Hondurase, Salvadore, Mexiku, Dominikánskej republike, Nikaragui, Paname, Bolívii, Chile, Guayane a Guatemale.

...delostrelci 1. čs. delostreleckého oddielu umlčali počas palebnej prípravy pri útoku na Kyjev jednu kanónovú a jednu mínometnú batériu nepriateľa?

Zaujímavosťou tiež je, že na smere hlavného úderu 38. armády dosiahla hustota delostrelectva na 1 km frontu 380 hlavni, v pásme 51. streleckého zboru 344 hlavni (tomu bola podriadená aj 1. čs. samostatná brigáda v ZSSR) a v pásme 50. streleckého zboru až 416 hlavni (čiže delo od dela cca 2,5 metra).

O dôvere sovietskeho velenia v bojové majstrovstvo čs. jednotky svedčí nasadenie našich vojakov spolu s 240. a 163. streleckou divíziou na smer hlavného úderu 38. armády. 1. čs. brigáda túto dôveru nesklamala.

Výnosom Najvyššieho sovietskeho ZSSR bol veliteľ brigády plukovník Ľudvík Svoboda vyznamenaný Suvorovovým radom II. stupňa, titul Hrdina ZSSR udelili veliteľovi roty samopalníkov tankového práporu Antonínovi Sochorovi a veliteľovi roty ľahkých tankov Richardovi Tesaříkovi. Leninovým radom bol vyznamenaný veliteľ čaty samopalníkov Sergej Petras a náčelník štábu tankového práporu Vladimír Janko. Sovietska vláda vyznamenala 42 dôstojníkov, 4 rotmajstrov, 64 poddôstojníkov a 29 vojakov sovietskymi radmi a medailami.

Prezident republiky vyznamenal Československým vojnovým krížom 1939 „in memoriam“ 41 príslušníkov brigády, ktorí v boji o Kyjev padli. Rovnako ďalších 295 príslušníkov brigády bolo vyznamenaných Československým vojnovým krížom. Zároveň prezident republiky udelil vojnové vyznamenania generálom, dôstojníkom a seržantom Červenej armády, ktorí sa zaslúžili o bojové úspechy čs. brigády.

...nemecký veľkoadmirál a neskôr Hitlerov nástupca Karl Dönitz vyslal v roku 1942 do Antarktídy niekoľko objaviteľských skupín. A že hneď tá prvá objavila čosi, čo Dönitz popochlo oznámiť, že „moji námorníci objavili skutočný podzemný raj“?

V roku 1943, v rozpuku vojny so ZSSR, veľkoadmirál vyslovuje ďalšiu záhadnú frázu: „Ponorkové loďstvo Nemecka môže byť pyšné, že na druhom konci sveta vytvorilo pre Führera neprípustnú pevnosť“.

Nie je tomu tak dávno, keď sa ukázalo, že pod obrovským ľadovým príkrovom Antarktídy sú obrovské jazerá s teplotou vody 18 °C a nad vodou sú obrovské kupoly naplnené teplým vzduchom. Znamená to, že pod Antarktídou sú obrovské teplé pramene, ktoré v ľade za tisícročia mohli vytvoriť obrovské tunely, kam môže pokojne zájsť akákoľvek ponorka. Možno práve toto mal na mysli Dönitz, keď hovoril o neprípustnej pevnosti na druhom konci sveta.

Podľa odtajnených dokumentov nacisti naozaj zamýšľali vytvoriť v Antarktíde supertajný polygón. Nazýval sa Základňa 211.

Na konci vojny sa Američania nedorátali niekoľko tisíc nemeckých vedcov, vyše sto ponoriek...

...dňa 19. 4. 1943 napísal ministerský predseda Winston Churchill maršalovi J. Stalinovi, že „zo Španielska nám prichádzajú chýry, že Nemci majú v úmysle použiť na ruskom fronte plyny a predpokladám, že aj Vy máte isté informácie tohto druhu“?

„Takisto to bolo aj vlni približne v rovnakom čase,“ píše Churchill a pokračuje. „Oznámte mi, či si želáte, aby som znova vydal vyhlásenie, ktoré som urobil v minulom roku, že na každý plynový útok proti Vašej krajine okamžite odpovieme chemickým útokom na Nemecko v najväčšom rozsahu. Sme schopní plne uskutočniť každú výstrahu, ktorú vyhlásime.“

Maršal Stalin na to W. Churchillovi ešte v ten istý deň odpovedal: „Vaše informácie o zámeroch Nemcov použiť plyny na našom fronte potvrdzujú aj správy, ktoré prichádzajú k nám. Pochopiteľne, plne podporujem Váš návrh, aby ste varovali Hitlera a jeho spojencov a pohrozili im silným chemickým útokom, ak použijú plyny na našom fronte. Sovietske vojská sa tiež pripravujú na odpor.“

Zhromaždila A. Mikundová

- **Andrejová:** Melania Simková 70 rokov.
- **Bardejov 2:** Ján Jurčišin 70 a Michal Kseňák 83 rokov.
- **Bardejov 3:** Peter Jurč 75, Božena Lövingerová 84 a Mária Stašková 94 rokov.
- **Bardejov 4:** Irena Lazorová 70 rokov.
- **Bratislava 3:** Dr. Oto Fusán, DrSc. 96, Pavla Čambalová 93 a Ing. Lýdia Piovarcsyová 85 rokov.
- **Bratislava 18:** Ing. Annabella Jablonská 70 rokov.
- **Bratislava 19:** Ľubica Pejhovská 65 rokov.
- **Bratislava 24:** Štefan Čáni 90 a MVDr. Pavel Dobrocký 86 rokov.
- **Bratislava 39:** Marcela Sagarová 90, Gabriela Vizárová 82 a Miriam Škodová 61 rokov.
- **Banská Bystrica – Fončorda, gen. I. Gibalu:** Anna Bugárová 84 rokov.
- **Banská Bystrica – Tr. SNP, J. Rýsa:** Adela Kyjaková 92 a Ing. Milan Čunderlík 80 rokov.
- **Banská Bystrica – Stred:** Jozef Sokol 93, Albert Mikoviny 91 a Klára Kostelná 82 rokov.
- **Bernolákovo:** Mária Paulusová 75 rokov.
- **Brezno 1:** Mgr. Alena Hudecová 75 a Ing. Ján Longauer 65 rokov.
- **Cinobaňa:** Anna Sujová 94, Jozefa Hašková 87, Jozef Činčura 65 a Michal Šarkan 55 rokov.
- **Čaňa:** Mária Ňarjašová 60 rokov.
- **Čierna n/Tisou:** Oľga Dubravská 65 rokov.
- **Dolné Vestenice:** Natália Matejčíková 75 rokov.
- **Dunajská Streda:** Kovács Alexander 84 rokov.
- **Egreš:** Juraj Kolesár 65 a Eva Fedorčáková 60 rokov.
- **Hrabské:** Mária Draganová 87 rokov.
- **Hniezdne:** Božena Marchevková 65 rokov.
- **Hrachovo:** Mária Mareková 85 rokov.
- **Humenné 1:** Magda Kotradiová 86 a Viera Podhorná 81 rokov.
- **Chmeľová:** Helena Pidaná 70 rokov.
- **Choňkovce:** Mária Danková 95 rokov.
- **Jasenie:** Milan Strečok 70 rokov.
- **Jovsa:** Irina Borzová 91 rokov.
- **Klenovec:** Kristína Bálintová 97, Pauci Antal 96, Mária Brndiarová 88, Margita Bálintová 84, Mária Paľová 84, Zuzana Struhárová 83, Júlia Letocká 82, Mária Piaterová 82, Mária Časarová 81 a Zuzana Antalová 70 rokov.
- **Kráľovský Chlumec:** Ján Drobnák 75 rokov.

- **Kremnica:** Božena Kreinhanslová 95 a Miloslav Farko 81 rokov.
- **Kežmarok:** Anna Ihnačáková 93 rokov.
- **Lastovce:** Anna Magyarová 70 rokov.
- **Lenartov:** Mária Kramárová 95 rokov.
- **Liptovská Teplička:** Anna Matejková 88 rokov.
- **Lipany:** Mária Hromjáková 87 rokov.
- **Liptovský Mikuláš:** Emília Urbanová 90 rokov.
- **Ľubietová:** Irena Filadelfiová 85 rokov.
- **Lučenec III:** Anna Ballová 70 rokov.
- **Medzilaborce:** Jozef Pakoš 70, Boris Ivanovič 75, Ivan Čabala 82, Milan Hricko 60 a Jozef Gazdov 89 rokov.
- **Medzibrod:** Drahoslava Piklová 65 rokov.
- **Miezgovce:** Emil Pastorek 80, MUDr. Ľubica Kotianová 75 a Mgr. Ivan Číž 70 rokov.
- **Michalany:** Emil Ďurman 95 rokov.
- **Michalovce:** Štefan Ivanko 87, Anna Tomková 94, Jozef Zabadal 65, Juraj Vetrecín 60 a Juraj Hocman 40 rokov.
- **Myjava:** Štefan Dekánek a Zuzana Smetanová 91, Oľga Šikudová 90, Miroslav Kulíšek 70 rokov.
- **Muráň:** Anna Kotzmanová 96, Mária Sojákova 88 a Zuzana Ďurejová 86 rokov.
- **Nacina Ves:** Jolana Kirvejová 70 rokov.

- **Nížny Žipov:** Milan Sučka 50 a Jolana Ščerbáková 91 rokov.
- **Novosad:** Dušan Bajus a Miroslava Bajusová 60 rokov, Jozef Jastrab 35 rokov.
- **Nová Baňa:** Bohuš Kubinský 75 rokov.
- **Ostrý Grúň:** Anna Matzenauerová 84 a Emília Šurianska 80 rokov.
- **Petrovce n/Laborcom:** Ján Čurný 65 rokov.
- **Porúbka:** Mária Horňáková 92 rokov.
- **Podolíne:** František Timčák 81 rokov.
- **Prešov Klub pri ZV SR:** JUDr. Vladimír Kečkemety 55 rokov.
- **Prievidza:** Milada Čajková 91 rokov.
- **Pliešovce – genmjr. A. Kordu:** Zora Gondová 75 a Marian Ostrihoň 45 rokov.
- **Rimavská Sobota – J. Bolfika:** Júlia Halušková 84 a Ján Haluška 55 rokov.
- **Rimavská Sobota:** Alžbeta Čomorová 80, Ivan Hoffman 89 a Štefan Králik 84 rokov.
- **Rimavské Brezovo:** Elena Vargová 70 rokov.
- **Stará Turá:** Dagmar Racková 84 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Tomáš Reľovský 80 rokov.
- **Sečovce 1:** Anna Svatková 87 rokov a Anna Petrovská 92 rokov.
- **Sečovce 2:** Mária Kocurová 84 a Verona Nováková 93 rokov.
- **Strážske:** Jozef Roman 81, Amália Mochťáková a Ing. Vladimír Dunajčák 60 rokov.

- **Šar. Čierne:** Vasil' Koreň 80 rokov.
- **Trnava:** Metod Babirát 97 rokov, Alžbeta Markotánová 87 rokov a Jozefína Šarmírová 83 rokov.
- **Trebišov 1:** Pavlína Bančanská 82 rokov, Monika Kotuláková 40 rokov a Emília Gibová 82 rokov.
- **Trebišov 2:** Michal Hospodár 95 a Gabriela Bučková 82 rokov.
- **Trebišov 3:** Ján Čintala 93 rokov.
- **Trebišov časť Milhostov:** Marta Mariňáková 65 rokov.
- **Trenčín 1:** Augustína Kuricová 91 rokov.
- **Užhorod:** Igor Ivanovič Zinčuk 50 rokov.
- **Úbrež:** Mária Dzvoničková 84 rokov.
- **Vagrinec:** Jozef Žák 65 rokov.
- **Valaská:** Juraj Uhrín 45 rokov, Martin Švantner 89 rokov.
- **Vojčice – Trebišov:** Verona Chodaničová 85 rokov.
- **Vyšná Oľšava:** Pavlína Kasardová 65 rokov.
- **Vráble:** Mária Berhelová 80 rokov.
- **Závadka nad Hronom:** Anna Michalková 75 rokov, Karolína Dudašová 65 rokov.
- **Zemplínske Hradište:** Jozef Šepelák 65 rokov.
- **Zvolen:** Elena Žiaková 70 rokov.
- **Zvolen Slatina:** Pavel Slosiarik 70 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Mali sme ho radi, bude nám chýbať

V uplynulých dňoch sme sa rozlúčili s našim členom oblastného výboru v S. Ľubovni a predsedom ZO SZPB v Šombrone Petrom Gomolom, ktorému sa navždy zastavilo srdce vo veku nedožitých 70 rokov.

Vždy to bol pracovitý a skromný človek, ktorý miloval spev, ľudové tance a prírodu. Bude nám chýbať, mali sme ho radi pre to, aký bol.

Česť jeho vzácnej pamiatke!

Anna Majchrovicová, tajomníčka ObV SZPB v S. Ľubovni

Odišiel protifašistický bojovník

Dňa 3. januára t. r. nás opustil Štefan Mihálik, priamy účastník protifašistického odboja v brigáde Šukajev. Pôsobil v nej do 9. 11. 1944 a to pri Lubkove v Poľsku a neskôr na Slovensku pri Stropkove, Medzilaborciach, Gelnici a Slavošovciach v okr. Humenné.

Za svoju odbojovú činnosť mu bol udelený titul vojnový veterán a obdržal viacero vyznamenaní. Dožil sa 97 rokov a hoci v ostatných rokoch žil v domove dôchodcov, bude ZO SZPB v Marikovej chýbať.

Česť jeho pamiatke!

Božena Kulhanová

Navždy sme sa rozlúčili

- **Bacúch** so 65-ročným Jaroslavom Zlúckym.
- **Banská Bystrica – Tr. SNP, J. Rýsa** s Boženou Spevákovou.
- **Bardejov 3** s 88 ročnou Magdalénou Lukáčovou.
- **Cigel'ka** s 88 ročnou Máriou Rychvalskou.
- **Dobrá Niva** s 92-ročnou Zuzanou Kysel'ovou.

- **Hriňová** s 90-ročnou Amáliou Kružliakovou.
- **Livov** s 90 ročnou Helenou Švedovou.
- **Marhaň** s 92 ročnou Annou Vozniakovou.

Česť ich nehnúcej pamiatke!

Odišiel dobrý človek so srdcom na dlani

Smrť ako prirodzená a neoddeliteľná súčasť kolobehu života nám ukazuje, aké je všetko relatívne, pomínutelné. Jeden deň sme tu – pracujeme, riešime životné dilemy, tešíme sa z úspechov a na druhý deň tu už byť nemusíme. Na smrť sa nedá pripraviť. Vždy nás zasiahne. Zvlášť, keď ide o človeka nášmu srdcu blízkeho, ktorý nás opustí ešte aj náhle, nečakane.

Také bolo pre mňa aj oznámenie o úmrtí člena Oblastnej organizácie SZPB Nové Mesto nad Váhom, predsedu Redakčnej rady SZPB, zanieteného dopisovateľa viacerých periodík, bývalého dlhoročného rozhodcu, delegáta a funkcionára vo futbale, aktívneho člena viacerých spoločenských organizácií, ale najmä dobrého človeka so srdcom na správnom mieste – **Viliama Soloviča**. Bolo náhle, nečakané a bolestivé.

Viliam Solovič miloval život, svoju rodinu, ľudí, futbal a „novinárčinu“, a aj napriek zdravotným problémom mal vždy, keď som ho stretla, radosť zo života. Spoznala som ho nielen ako tajomníčka oblastnej organizácie, ale ešte

skôr, v čase, keď som zostavovala obecné noviny Lubinčan a on sa stal ich pravidelným dopisovateľom. Ako člena predsedníctva

oblastného výboru našej organizácie si ho budeme pamätať ako človeka zanieteného pre prácu v SZPB, činorodého, sršiaceho životným elánom, skromného, ochotného pomôcť každému, kto o to požiadal. Pri kladení vencov, na pietnych spomienkach bol našim „dvorným fotografom“. Čomu veril, to aj vyznával. Do každej svojej činnosti premietal vzájomnú úctu, lásku, úprimnosť, čestnosť a priateľstvo.

Keď som s ním robila rozhovor pre obecné noviny Lubinčan, vyslovil túto myšlienku:

„Vo futbale a v hociktorom športe prehra neznamená nič, dá sa napraviť o týždeň, o mesiac víťazstvom. Ale tá posledná prehra čaká každého človeka, je najťažšia, taký je zákon prírody. A potom zostanú už iba spomienky na neho.“

Bolo mi ct'ou poznať ho.

Simona Štepanovicová
tajomníčka ObV SZPB Nové Mesto nad Váhom

SZPB so zármutkom prijal informáciu, že 4. marca 2018 vo veku 68 rokov naše rady navždy opustil **Viliam Solovič**, predseda Redakčnej rady dvojtýždenníka Bojovník a ročník odbojár. Patril do širokého okruhu našich spolupracovníkov. Prinášal informácie o činnosti ZO SZPB z Podjavorinského kraja, ako aj o podujatiach organizovaných oblastným výborom SZPB.

Ako člen Únie slovenských novinárov sa aktívne podieľal na popularizácii protifašistických myšlienok aj mimo Zväzu.

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov vyjadruje hlbokú sústrasť jeho rodine i ObV SZPB v Novom Meste nad Váhom, ktorý odchodom Viliama Soloviča utrpel veľkú stratu.
Česť jeho pamiatke.
Redakcia

Dvojnásobný jubilant

Pred pár dňami (15. 3. 1923) oslávil 95. narodeniny rodák z obce Hostie Štefan Krajčo. A keďže členom SZPB je od roku 1968, tak tento roku si pripomína aj 50-výročie jeho členstva vo Zväze.

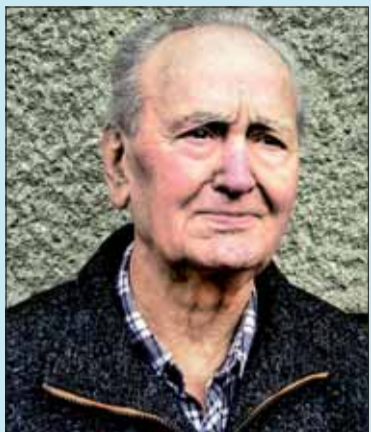
Štefan Krajčo v roku 1943 naručoval do slovenskej armády, v auguste 1944 z nej zbehol a pridol sa k odboju v Hornej Nitre (Uherce, Zemianske Kostolany).

Po zranení koncom septembra 1944 sa vrátil domov a po vyliečení sa koncom októbra 1944 zapojil do odboja v Nitrianskej partizánskej brigáde, v skupine Alex Nevský. Pôsobil v nej až do prechodu brigády za Hron.

Po skončení vojny pracoval v Tehelni v bani a od r. 1947 až do dôchodku v Štátnych lesoch ako včelmajster. V rodnej obci v Hostí okr. Zlaté Moravce bol dlhoročným predsedom ZO SZPB.

Vážený pán Krajčo – aj touto cestou vám želáme pevné zdravie a veľa sľučných dní v kruhu svojej rodiny a členov SZPB.

Anna Zabáková

Jeho skúsenosti otvárajú mládeži oči

Dňa 5. marca sa dožil náš člen SZPB, dlhoročný funkcionár a priamy účastník SNP v brigáde Za slobodu Slovanov Jozef Kulich deväťdesiatich narodenín.

Tento vzácny človek vstúpil do radov SZPB v roku 1959. Ako mladý človek zažil útrapy vojny a svoje životné skúsenosti o tom doteraz odovzdáva mladej generácii, aby si uvedomila, čo je to fašizmus a aké hrôzy priniesol.

Výbor ZO SZPB C1 Zvolen navštívil oslávenca Jozefa Ku-

liča doma a odovzdal mu Pozdrazný list a vecné ceny k jeho krásnemu jubileu.

Aj touto cestou želáme nášmu oslávencovi Jožkovi ešte veľa rokov života a veríme, že svojimi životnými skúsenosťami bude aj naďalej mládeži otvárať oči.

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen

Jozef Kulich, druhý sprava.

Narodeniny účastníčky SNP

Dňa 7. 3. 2018 sa dožila naša členka Margita Galová 88 rokov. Pri tejto príležitosti ju u jej dcéry Heleny Beluškovovej navštívil predseda Pavol Pulík-Hreha, st. so synom.

Odovzdali sme jej venovanie k narodeninám a darček od výboru ZO SZPB Zlatá Baňa – Sekčov.

Margita Galová nám porozprávala smutný príbeh, ktorý sa jej stal v roku 1944 ako 14-ročnej. Pri obsadení obce Zlatá Baňa fašistickým vojskom bola ukrytá so svojou mamou a mnohými ďalšími v pivnici.

Jeden z nemeckých vojakov hodil granát ponad jej hlavu do pivnice, čo zranilo viac ľudí, ale ona bola najbližšie, takže ju to zasiahlo najviac.

Ukázala nám rany, ktoré sú doposiaľ veľmi viditeľné na krku, rukách, nohách – stehnách. Počas rozprávania si aj poplakala.

Celý výbor SZPB Zlatá Baňa – Sekčov želá Margite Galovej pevné zdravie, veľa šťastia, Božieho požehnania, rodinnej a osobnej pohody. Nech žije ešte dlho medzi nami.

Je to posledná naša žijúca členka priameho odboja, rodáčka zo Zlatej Bane.

Pavol Pulík-Hreha, ml.

Predhovor ku knihe

James Bacque: Ostatné straty (Eisenhowerove tábory smrti)

So senzáčnym odhalením prichádza v roku 2008 kanadský novinár James Bacque. Že v amerických a francúzskych zajateckých táboroch nezomreli „len“ desiatky tisíc vojnových zajatcov, ale bolo ich takmer milión. Aj preto má kniha v podtitule slová: **Vyšetrovanie hromadných úmrtí nemeckých väzňov v zajatí Američanov a Francúzov po 2. svetovej vojne.**

zachránil asi 1600 utečencov, hovorili s bývalým nemeckým vojakom, ktorý sa v roku 1946 stal Laporterieovým priateľom. Laporterie vzal tohto muža, Hansa Gotza, ešte s ďalším z francúzskeho zajateckého tábora a zamestnal ich vo svojom obchodnom reťazci ako krajčír. Gotz povedal: – Laporterie mi zachránil život, pretože 25 % mužov v tábore počas jedného mesiaca zomrelo. Na čo zomierali? Od hladu, na úplavicu, choroby.

Pri overovaní záznamov z táborov, kde bol Gotz väznený, Bacque zistil, že to bola jedna skupina z troch v systéme 1600 táborov, ktoré boli podľa Medzinárodného výboru ČK z francúzskych armádnych archívov vo Vincennes v Paríži všetky rovnako špatné. Čoskoro narazili aj na silný dôkaz o hromadných úmrtiach v Američanmi kontrolovaných táboroch. Tento dôkaz sa nachádzal v armádnych správach pod neutrálnou hlavičkou „Ostatné straty“. Desivý význam tohto výrazu Bacquemu a mne čoskoro vysvetlil plukovník Philip S. Lauben, bývalý vedúci oddelenia pre nemecké záležitosti SHAEF.

Na jar 1987 sme sa ja a pán Bacque stretli vo Washingtone.

V predhovore ku knihe od plukovníka v.v. Ernesta F. Fishera juniora sa hovorí, že kým na východnom fronte sa bojovalo, na Západe sa už masovo skladali zbrane.

Táto taktika veľkoadmirála Donitza, ktorý bol Hitlerom menovaný vrchným veliteľom namiesto ríšskeho maršala Göringa, „mala priviesť milióny nemeckých vojakov do milosrdnejších rúk západných spojencov pod velením generála Dwighta Eisenhowera. Lenže vzhľadom na Eisenhowerovu zúrivú nenávisť nielen voči nacistickému režimu, ale aj voči všetkému nemeckému, bola táto viera nebezpečným hazardom,“ píše E. Fisher.

„Vyše päť miliónov nemeckých vojakov v americkej a francúzskej zóne bolo napchatých za ostatné drôty zajateckých táborov. Mnohí boli vtiesení doslova hlava na hlavu. Zo zeme pod ich nohami sa čoskoro stala barina plná špiny a chorôb. Väzni, vystavení vplyvom počasia, bez akýchkoľvek hygienických zariadení a trpiaci podvýživou, začali čoskoro zomierať na hlad a choroby.“

Počnúc aprílom 1945 armády Spojených štátov a Francúzska vyprevadili zo sveta asi milión mužov, väčšinu z nich v amerických táboroch. Od hrôz konfederáčného väzenia v Andersonville počas americkej občianskej vojny sa pod americkou vojenskou nadvládou nikdy nediali také krutosti. Táto bezprecedentná tragédia ležala vyše štyri desaťročia ukrytá v amerických archívoch,“ tvrdí E. Fisher.

„Ako tento obrovský vojnový zločin nakoniec vyšiel na svetlo? Prvé stopy odkryli v roku 1986 James Bacque a jeho spolupracovník. Počas práce na knihe o hrdinovi francúzskeho odboja Raolovi Laporterieovi, ktorý pred nacistami

Počas nasledujúcich mesiacov sme spolu pracovali v Národnom archíve a George C. Marshall Foundation v Lexingtone vo Virgínii, skladajúc dohromady dôkazy, ktoré sme objavili. Plány, urobené v roku 1944 na najvyššej úrovni americkej a britskej vlády, vyjadrovali rozhodnutie raz a navždy zničiť Nemecko ako svetovú mocnosť jeho degradáciou na poľnohospodársku ekonomiku, hoci by to znamenalo na smrť vyhladovať milióny civilistov. Historici sa dodnes zhodujú, že spojeneckí vodcovia tieto deštruktívne plány kvôli verejnému odporu čoskoro zrušili.

Eisenhowerova nenávisť, prechádzajúca cez servilnú vojenskú byrokráciu, vyprodukovala hrôzu táborov smrti, ktorá sa nedá porovnať s ničím iným v dejinách americkej armády. Najbolestivejším aspektom spoluzodpovednosti armády je ľahostajná nevšímavosť dôstojníkov SHAEF, stojacich tvárou v tvár katastrofálnym dôsledkom tejto nenávisťi.

V roku 1945 nebolo úmyslom obrovskej väčšiny Američanov nič vzdialenejšie, ako po vojne vyvraždiť toľko nezbrojených Nemcov. O rozsahu celej hrôzy sa dá urobiť určitá predstava, keď si uvedomíme, že počet týchto úmrtí ďaleko presiahol všetky úmrtia spôsobené medzi júnom 1941 a aprílom 1945 nemeckou armádou na Západe,“ píše na záver Ernest F. Fisher junior a dodáva, že kniha „Ostatné straty“ strháva z celej tejto tragédie oponu. – r –

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

So sídlom Štúrova 8, 815 72 Bratislava – Staré Mesto
Právna forma: Občianske združenie
IČO: 00177431

Vyzývame svojich členov, priateľov a sympatizantov, aby využili možnosť poukázania 2-percentného podielu zaplatenej dane z príjmov a poskytli tak podporu pre našu činnosť v roku 2018.

SZPB bol na tento účel zaregistrovaný dňa 30. 11. 2017 v zozname prijímateľov 2 % dane v Notárskom centrálnom registri (www.notar.sk) pod sp. zn. NCRIs49889/2017. Aktuálne tlačivo už s údajmi SZPB je možné stiahnuť zo stránky www.szpb.sk

Tlačivo po vyplnení je potrebné podať na daňovom úrade podľa miesta trvalého bydliska spolu s potvrdením o príjme, ktoré vystaví zamestnávateľ v prípade, ak ste zamestnancom do 30. 4. 2018. Ak ste podnikateľom, podávate vyhlásenie k 2 % dani priamo v daňovom priznaní do termínu podania daňového priznania na daňový úrad podľa miesta sídla firmy.

Za Váš príspevok a prejavenu dôveru vopred ďakujeme.

Ústredná rada SZPB

Kontakt: e-mail: ekonomka@szpb.sk
telefón: 02/38104942, 0911 151512 www.szpb.sk

Nepravdepodobné? Vyčkaj času, ako hus klasu!

8:00 Postavil som si snehuliaka.
8:10 Okolo idúca feministka sa ma opýtala, prečo som nepostavil aj „snehuličku“?
8:15 Tak som ju teda postavil.
8:17 Opatrovateľka od susedov si posťažovala, že má odhalenú hrud'.
8:20 Homosexuálny pár, bývajúci vedľa, sa začal opytovať, prečo som nepostavil dvoch snehuliakov.
8:25 „Vegáni“ z neďalekého domu sa sťažovali na nosy z mrkvy, pretože zelenina je jedlo a nemalo by sa ním plytvať.
8:28 Bol som označený za ra-

sistu, pretože snehový pár je biely.
8:31 Moslimský duchovný, kráčajúci po chodníku, mi nadáva, že „snehulička“ nie je celá zahalená.

8:40 Nieкто telefonuje na políciu.
8:42 Prikazujú mi odstrániť metly zo snehuliakov, lebo by sa dali použiť ako zbraň. Nemal som si popod nos zahundrať – „to je ale hlúposť...“.
8:52 Zabavili mi mobilný telefón, bol som sputnaný a helikop-

térou prevezený na policajný okres.
9:00 V správach sa objavujem ako podozrivý z terorizmu, ktorý sa v tejto citlivej dobe snaží vyvolať konflikty.
9:10 Preberá to tajná služba. Pri vypočúvaní som nútený, aby som prezradil identitu svojich komplikov.
9:29 K zodpovednosti za moju osobu sa prihlasuje ISIS.

Doručené internetom

Poznámka: Pred pár rokmi by tomtu textu nerozumel nikto. Dnes mu rozumie každý. Nieкто sa nad ním pošmeje, iný už zvažuje.

ZRNKÁ HUMORU

V piatok večer vošiel do klenotníctva bielovlasý pán s krásnou, omnoho mladšou slečnou. Klenotníkovi povedal, že hľadá pre svoju priateľku pekný prsteň.

Klenotník otvoril vitrínu a ukázal mu niekoľko prsteňov, v cenách od 5 000 do 10 000 eur.

Starý pán si ich poobzeral a odpovedal: – Nie, chcel by som vidieť niečo zvláštnejšie.

Klenotník otvoril trezor a ukázal mu prekrásny prsteň. – Ten je za špeciálnu cenu 40 000 eur, poznamenal klenotník.

Po pohľade na prsteň sa mladej dáme od vzrušenia rozžiarili oči, chytila svojho spoločníka za ruku a pritískala sa k nemu celým telom. Starý pán ju pohladil po vlasoch a s rozhodným hlasom povedal: – beriem ho!

Klenotník sa ho ešte spýtal ako zaplatí. Bez zaváhania odpovedal: – Šekom.

A pokračoval: – Viem, že sa musíte presvedčiť, či je môj šek krytý, takže si to skontrolujte. Dnes večer síce sa to už nedá, ale v pondelok ráno môžete zavolať moju banku a zistiť si, či mám na účte dostatok peňazí. Ja sa poobede zastavím a vyzdvihnem si ten prsteň.

Rozčúlený klenotník v pondelok ráno telefonuje

starému pánovi a upozorňuje ho, že na účte nemá takmer žiadne peniaze.

– To predsa ja viem, pokojne mu odpovedá starý pán a dodáva: – musíte mi to odpustiť. Vďaka tomu malému žartu som prežil fantastický víkend! Viete, všetci starci nemusia byť senilní...
* * *

Pred koncom ordinálnych hodín čaká gynekológ na poslednú objednanú pacientku.

Po polhodinovom čakaní, keď už nepredpokladá, že ešte príde, si spokojne naleje gin s tonikom. Uvelebí sa pohodlne v kresle a začíta sa do novin.

Vtom však príde už neočakávaná dotyčná pacientka. Celá zadychaná sa ospravedlňuje za meškanie.

– To nevadí, práve si dávam gin s tonikom, nemáte chuť? Zľahčujú situáciu gynekológ.

– Veľmi rada, prijíma ponuku pacientka.

Podá jej pohár, posadí sa oproti nej a začne živú konverzáciu na všetky možné témy.

Zrazu gynekológ znervóznel. Podľa klopkania topánok blížiacich sa k ambulancii spoznal, že prichádza jeho manželka. Vyskočí zo stoličky a prekvapenej pacientke prikazuje:

– Rýchle si dajte dole nohavičky a roztriahnite si nohy, ide sem moja žena!

SCHILLER: ČLOVEK RASTIE...

(dokončenie v tajničke)

pomôcky: OPPO, KA-LAŠ, MEAT, MÁNES	prinesie osob	zavinul do plienok	tykajúca sa psa	presvedčíte sa o pravosti niečoho	úklady	príjemne	ženské meno	chem. zn. kremika	3. časť tajničky	pálanka z ryže	obec pri Galante
značka elektroniky					zmiešanina				samec kozy		
1. časť tajničky					omotala				domáce meno Ireny sídlo v Nemecku		
ofukovala								mäso, po anglicky spôsobil potešenie			
jagavo, ligotavo							obyvatelka Poľska tkanina na vyšívanie				
mastná zemina			nepriepustné horniny	emisia, po česky		báseň, po anglicky výbežok mora				štádium vývinu	hnací stroj
oslovenie pani v Dalmácii	grécke písmeno mužské meno				pokryjem náterom	medveď					
zašívajme					český maliar	roh			ukazovacie zámeno olejnatá rastlina		
omotaj				český skladateľ	skratka pre krvný tlak				prehra v šachu		
2. časť tajničky									otec		
násilne pripojil									pohrebna hostina		

Správne vylúštenie tajničky z č. 4 znie: Viem len to, že nič neviem. Meno výhercu knihy oznámime v Bojovníku č. 7/2018.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.

HISTORICKÝ KALENDÁR

31. marec 1939 – Skončila sa „Malá vojna“.
31. marec 1944 – Do tohto dňa prešlo na stranu Červenej armády, resp. bolo zajatých, 3 154 vojakov slovenského štátu.
31. marca 1945 – Oslobodená je Galanta, Nitra a Kremnička.
1. apríl 1942 – Na Slovensku sú zriadené židovské pracovné tábory: Sered', Oremov Laz a Nováky.
1. apríl 1942 – Zmena pomenovania čs. vojska na Strednom východe. Od tohto dňa platí názov Skupina československej armády na Strednom východe. Okrem 200. ľahkého protiletadlového pluku a výcvikového strediska patrili do nej aj Československá vojenská misia, poľný súd, prokuratúra, účtovné likvidačné stredisko, poľná nemocnica a ozdravovňa.
1. apríl 1945 – Vojská maršala R. Malinovského v ranných hodinách prekonávajú Váh pri Šali, predpoludním sa priblížili k Trnave (i Senču) a do 14. hodiny ju mali pod kontrolou. Oslobodené sú aj Dunajská Streda, Pezinok, Hlohovec, Topoľčany, Žiar nad Hronom.
3. apríl 1945 – Červená armáda oslobodila v noci na 4. apríla Piešťany.
3. apríl 1960 – V Bratislave sú na šiestich miestach osadené tzv. „mílniky oslobodenia“. Sú to žulové trojboké pylóny, zalomené do tvaru šípky, označujúce vstupné alebo výstupné miesta, prípadne smery, ktorými Červená armáda postupovala v Bratislave.
4. apríl 1945 – 24. sovietska strelecká divízia v súčinnosti so 4. čs. brigádou skoro ráno zaútočila po oboch brehoch Váhu na Liptovský Mikuláš. O 6. hodine ráno bolo mesto definitívne oslobodené. V tento deň sú oslobodené aj Handlová, Prievidza a Bratislava. O deň na to Petržalka.
5. apríl 1944 – Nemecký vyslanec v Bratislave Ludín hlási do Berlína: „Slovenská armáda disponuje výborným ľudským materiálom. Slovenský vojak je sám osebe odvážny a húževnatý... Dnes je vojsko zamorené antinemeckými a komunistickými tézami a už dávno nie je tým spoľahlivým nástrojom, akým bolo ešte pred rokom.“
5. apríl 1945 – Ráno vnikol 4. čs. poľný prapor do Ružomberka a oslobodil ho. Ďalším postupom 1. čs. armádneho zboru v ZSSR na Lubochňu, t.j. vstupom do masívu Veľkej Fatry sa končí záverečná etapa bojov o Liptovský Mikuláš.
Okrem toho sú oslobodené Bánovce nad Bebravou a Dolný Kubín.
5. apríl 1945 – Po moskovskom rokovaní s vedením KSČ o vytvorení vlády NF podala londýnska vláda 4. apríla demisiu a namiesto nej bola vytvorená vláda sociálneho demokrata Zdeňka Fierlingera s dočasným sídlom v Košiciach.
Na prvej schôdzke 5. mája bol vyhlásený politický program vlády Národného frontu Čechov a Slovákov, známy ako Košický vládný program, ktorý sformuloval hlavné úlohy národného a oslobodeneckého boja a zásady budovania ľudovodemokratického štátu v Československu.
* * *

Za ministra národnej obrany bol navrhnutý veliteľ 1. čs. AZ v ZSSR generál Ludvík Svoboda. Prezident Beneš sa postavil proti a navrhol generála Jana Sergeja Ingra z londýnskej exilovej vlády. No pod tlakom pádných argumentov predstaviteľov KSČ musel ustúpiť.

6. apríl 1946 – Ďalší veľký vpád banderovcov na územie ČSR. Dobře vyzbrojeným sotňam Miron, Karmel'uk a Bir (Členovia UPA mali byť internovaní vo vojenských zajateckých táborech pod správou USA v talianskom Rimini v celkovom počte 300 až 500 mužov) sa podarilo preniknúť až do hĺbky 50 km na naše územie.

V 33 prepadnutých obciach si banderovci zbraňami vynucovali konanie verejných zhromaždení, na ktorých útočili a špinili KSČ, napadali spojenectvo zo ZSSR, štváli slovenské a ukrajinské obyvateľstvo proti Čechom a podobne.

6. až 7. apríl 1957 – Prvý celoslovenský zjazd SZPB. Zväz sa začal postupne ustanovovať keď vznikali tzv. miestne združenia (pobočky).

7. apríl 1942 – Na východnom Slovensku žandári obkľúčili a zatkli partizánsku skupinu Pavla Boroša.

7. apríl 1942 – Čs. peší prapor – východný sa presunul z Tobruku do Palestíny.

7. apríl 1943 – Predsedu vlády SR Vojtecha Tuku navštívil charge d'affaires Mons. Giuseppe Burzio a odovzdal mu demarš Svätej stolice so žiadosťou o zastavenie násilných deportácií Židov. Ten ho neakceptoval!

7. apríl 1944 – Z Osvienčimu II. – Birkenau ušli slovenskí väzni W. Rosenberg (Rudolf Vrba) a A. Wetzler (Lánik), ktorí ako prví podali očitú svedectvo o priemyselnom vyvražďovaní Židov.

7. apríl 1945 – Oslobodené je Nové Mesto nad Váhom.

9. apríl 2015 – Ukrajinský parlament schválil zákon, na základe ktorého sa bojovníci OUN-UPA (banderovci) stali bojovníkmi za nezávislosť Ukrajiny.